6.SINIF 3. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık GİRESUN Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Sol sütundaki (A sütunu) satırlarda, bazı tanımlar, sağ sütundaki (B sütunu) satırlarda ise bazı kavramlar verilmiştir. **A sütunundaki tanımların önündeki parantezlere, B sütunundaki kavramların harflerini yazarak eşleştiriniz.**

A SÜTUNU			B SÜTUNU	
(....)	1	Başlangıç meridyeninin her iki tarafında bulunan yarım kürelerdir.	a	Ekvator
(....)	2	Dünyayı ortadan iki eşit parçaya böldüğü varsayılan, kutup noktalarından eşit uzaklıktaki çemberdir.	b	Greenwich
(....)	3	Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe dünyanın şeklinden dolayı paralel dairelerinin boylarının kısaldığı ve nokta hâlini aldığı yerdir.	c	Özel(göreceli) konum
(....)	4	Bir kutup noktasından başlayıp diğer kutup noktasında birleşen dikey yönde çizilen yarım çemberlerdir.	d	Kuzey Yarım Küre Güney Yarım Küre
(....)	5	Yeryüzünün ya da bir parçasının, kuşbakışı görünüşüyle belli bir orana göre küçültülüp bir düzlem üzerine geçirilmesidir.	e	Ölçek
(....)	6	İngiltere'nin başkenti Londra yakınlarındaki gözlemevidir ve 0° ile gösterilir.	f	Harita
(....)	7	Haritalarda kullanılan küçültme oranıdır.	g	Kuzey Kutup Noktası Güney Kutup Noktası
(....)	8	Ekvator çizgisi tarafından bölünen iki eşit yarım kürelerdir.	h	Paralel
(....)	9	Ekvator'a birer derece aralıklarla yatay yönde çizilen çemberlerdir.	ı	Yer Küre
(....)	10	Ülkelerin dünya üzerinde bulunduğu yerdir.	i	Doğu Yarım Küre Batı Yarım Küre
			j	Kuzey Kutup Dairesi Güney Kutup Dairesi
			k	Coğrafi konum
			l	Meridyen

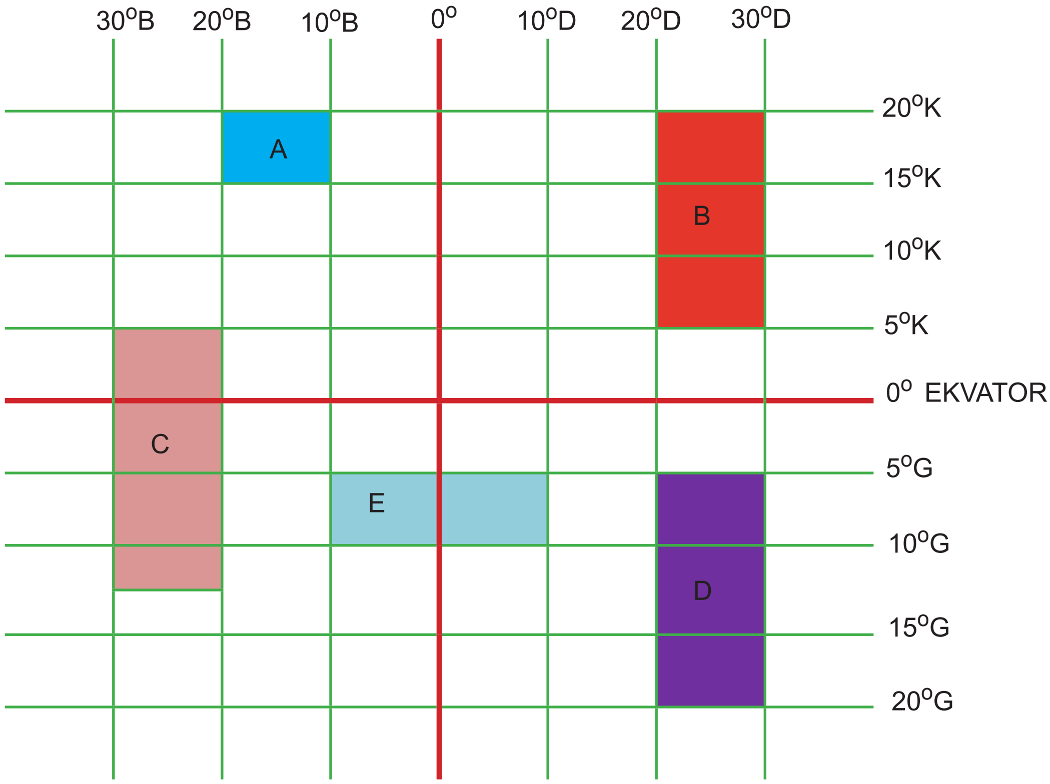
2. Aşağıda Giresun ilinin matematik(mutlak) konumunu gösteren harita verilmiştir.

Buna göre Giresun ilinin matematik konumu ile ilgili verilen bilgilerden doğru olanlara , yanlış olanlara sembollerini kullanarak işaretleyiniz.

	BİLGİLER			
	1	Giresun ili, Ekvator'un kuzeyindedir.	1	
	2	Giresun ili, Türkiye’nin güneyindedir.	2	
	3	Giresun il merkezi, Karadeniz’in güney kıyısındadır.	3	
	4	Giresun ili, Ordu ilinin batısındadır.	4	
	5	Giresun ilinin en kuzeyi ile en güneyi arası kuş uçuşu mesafe yaklaşık 111 km’dir.	5	
	6	Piraziz ilçe merkezi ile Görele ilçe merkezi arasında yaklaşık 4 dakikalık zaman farkı vardır.	6	
	7	Giresun il merkezi başlangıç meridyeninin batısındadır.	7	
	8	Giresun il merkezinin Ekvator'a olan uzaklığı, Kuzey Kutup Noktası’na olan uzaklığından daha fazladır.	8	
	9	Giresun ilinin en batısından 38° doğu meridyeni geçmektedir.	9	
	10	Giresun ili üzerinden geçen meridyenlerden 39° doğu meridyeni, 38° doğu meridyeninden daha uzundur.	10	

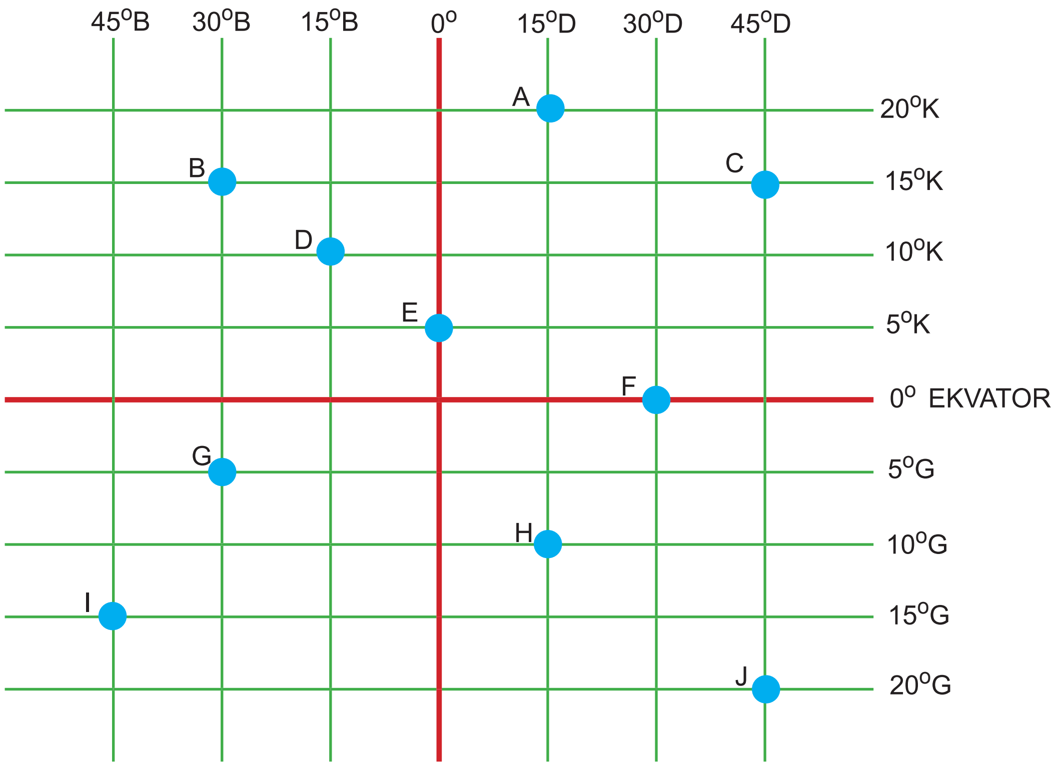
3. **Aşağıda bazı alanların coğrafi koordinatları verilmiştir.**

Şekildeki bilgilerden yararlanarak boşlukları tamamlayınız.

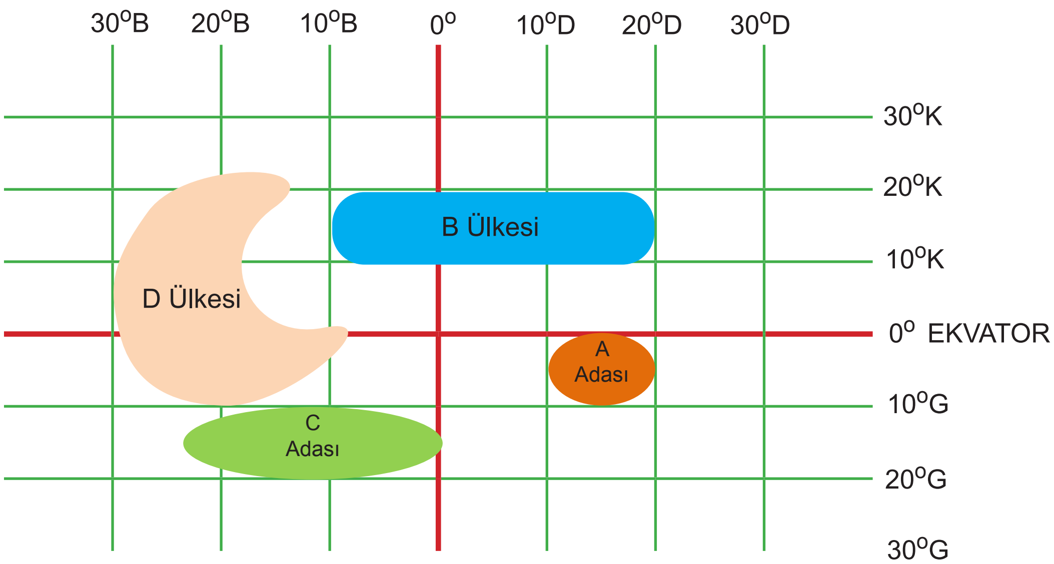
1. Tamamı Güney Yarım Küre'de olan bölgeler: ....
2. Tamamı Kuzey Yarım Küre'de olan bölgeler: ....
3. Hem Güney Yarım Küre'de hem Kuzey Yarım Küre'de olan bölge: ....
4. Başlangıç meridyeninin (Greenwich) hem doğusunda hem de batısında yer alan bölge: ....
5. Tamamı Doğu Yarım Küre'de yer alan bölge: ....
6. Tamamı Batı Yarım Küre'de yer alan bölge: ....
7. Kuzey Kutup Noktası' na en yakın bölgeler: ....
8. Güney Kutup Noktası' na en yakın bölge: ....
9. Yüzölçümleri eşit olan bölgeler: ....
10. Üzerinde güneşin en geç battığı bölge: ....
11. Yerel saat farkı en fazla olan bölge: ....
12. Kuzey-güney yönünde mesafesi en fazla olan bölge: ....

4. Aşağıda paralel ve meridyen dereceleri verilen noktaların matematik konumunu(mutlak) verilen bölümlere örnekteki gibi yazınız.

NOKTALAR	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
MATEMATİK KONUM	20^0 KP 15^0 DM									

5. Aşağıda paralel ve meridyen dereceleri verilen bölgelerin matematik konumunu(mutlak) verilen bölümlere örnekteki gibi yazınız.

A ADASI : 0°(Ekvator) – 10° GP ile 10°DM - 20°DM arasında yer alır.

B ÜLKESİ :……………………………………ile………………..………………………arasında yer alır.

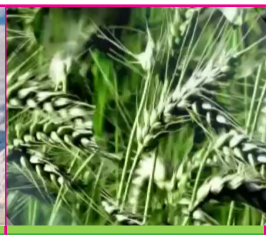
C ADASI : ……………………………..…ile……….………………………………arasında yer alır.

D ÜLKESİ :..………………………………..ile…………………………………………arasında yer alır.

6. Aşağıdaki görsellerin ülkemizdeki hangi iklim ile ilişkili olduklarını harita üzerinde rakamları kullanarak işaretleyiniz.

1

2

3

4

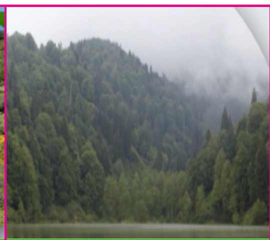

5

6

7

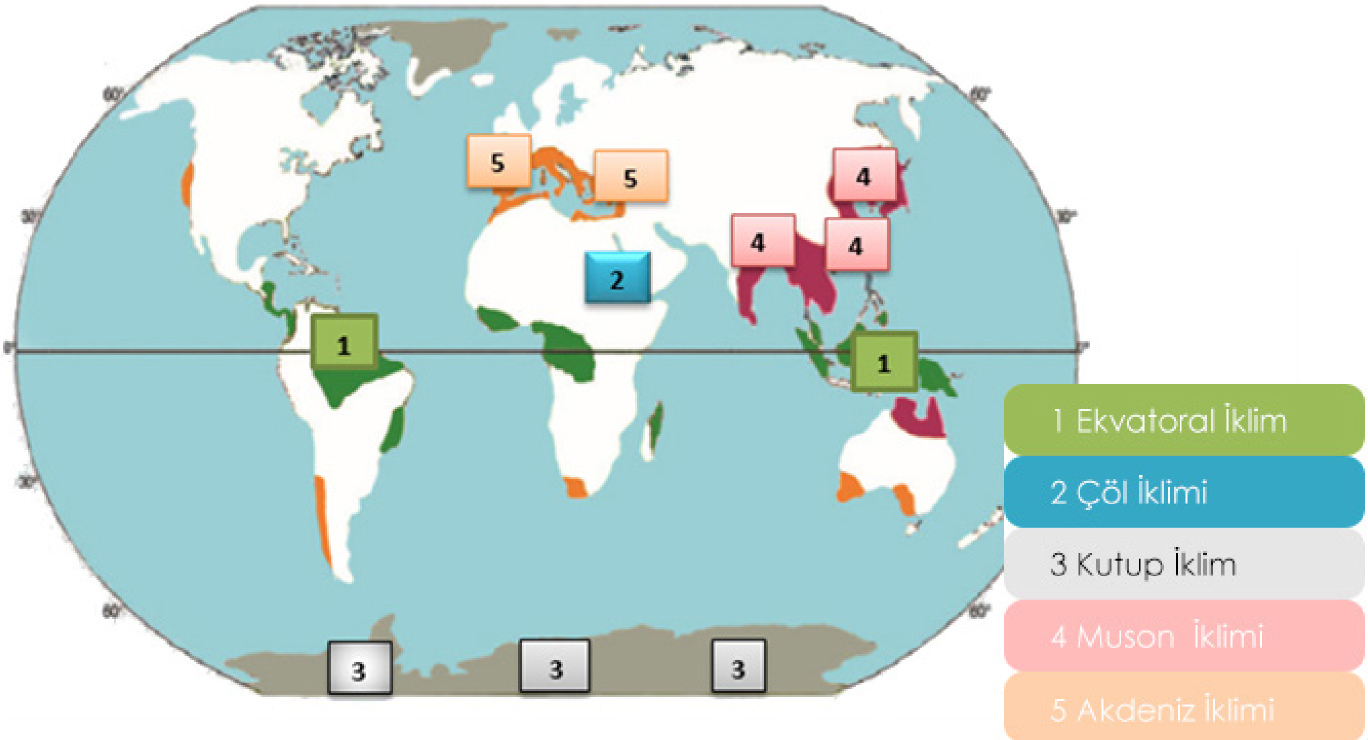

8

9

10

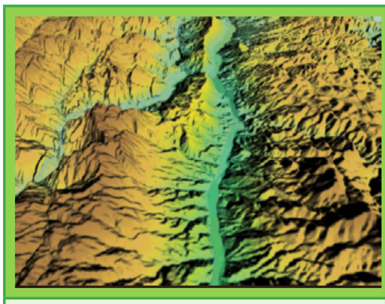
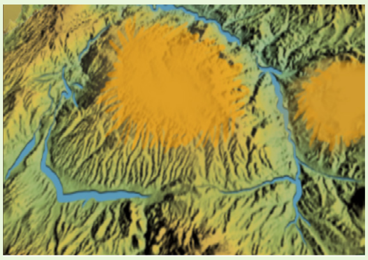
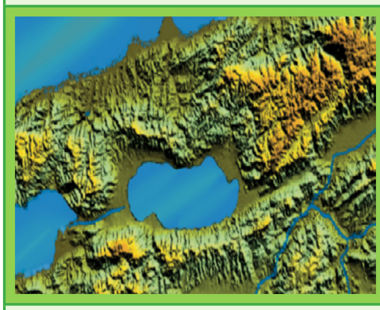
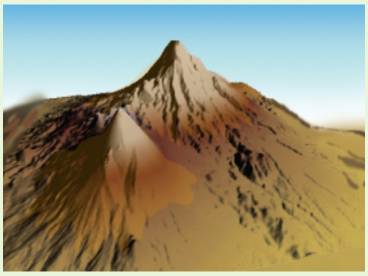
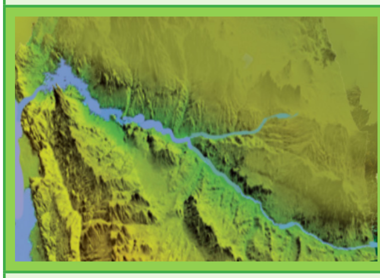
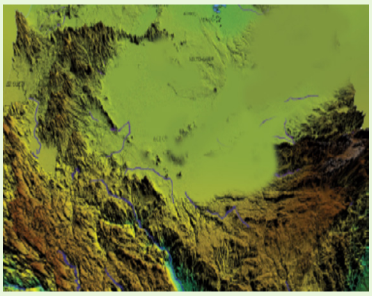
7. **Aşağıda verilen görsellerin hangi iklime ait olduklarını, iklim haritası üzerindeki kutucuklarda bulunan rakamları kullanarak görsellerin altına yazarak belirtiniz.**

8. Aşağıda yeryüzü şekillerine ait karışık olarak verilmiş görseller ile tanımları, rakamları ve harfleri kullanarak eşleştiriniz.

	1	....	Akarsular; belli bir yatak içerisinde sürekli veya zaman zaman akan sulardır.	A
	2	....	Ovalar; çevrelerine göre çukurda kalmış, genellikle dar veya geniş düzlüklerdir.	B
	3	....	Vadiler; akarsuyun yatağını aşındırarak oluşturduğu yeryüzü şekilleridir.	C
	4	....	Platolar; akarsular tarafından derin parçalanmış düzlüklerdir.	D
	5	....	Göller; toprakla çevrili derin ve geniş su örtüsüdür.	E
	6	....	Dağlar; yer kabuğunun çıkıntılı, yüksek, eğimli yamaçlarıyla çevresine hâkim ve oldukça geniş bir alana yayılan bölümdür.	F

9. Türkiye'nin aşağıda verilen özelliklerinden hangilerinin matematik konum ile hangilerinin özel konum ile ilgili olduklarını X işareti koyarak belirtiniz.

MATEMATİK KONUM	ÖZELLİKLER	ÖZEL KONUM
1-	Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı yerdedir.	1-
2-	26°- 45° Doğu meridyenleri arasında yer alır.	2-
3-	İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazları ile kıtaların birbirine bağlandığı önemli geçiş yolları üzerindedir.	3-
4-	Kuzeyi ile güneyi arsında 6 paralel bulunur.	4-
5-	Dağların doğu-batı yönünde uzanması ulaşımın da doğu-batı yönünde gelişmesine sebep olmuştur.	5-
6-	Kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürürken güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırır.	6-
7-	Batıdan doğuya doğru yükseltisinin artmasından dolayı doğuya doğru sıcaklıklar azalır.	7-
8-	Ülkemizin güneyi, konumuna bağlı olarak Ekvator'a daha yakındır.	8-
9-	Petrol ve doğal gaz boru hatlarının geçiş noktasını oluşturan bir yerde yer alır.	9-
10-	Orta kuşakta yer almasından dolayı ülkemizde dört mevsim belirgin şekilde yaşanır.	10-
11-	Coğrafi konumu itibariyle, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir ülkedir.	11-
12-	Yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından zengin olan ülkemiz aynı zamanda petrol zengini ülkelere yakın bir yerde yer alır.	12-
13-	Üç tarafı denizlerle çevrilidir.	13-

10. Aşağıdaki tabloda ülkemize ait bazı özellikler verilmiştir.

	Özellikler		Özellikler
1	Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır.	9	Kış mevsiminde don olayı görülmez.
2	Yaz mevsimi sıcak olmaz, kışlar ılık geçer.	10	Seracılık faaliyetleri yapılır.
3	Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağmurludur.	11	Pamuk yer fıstığı, mısır ve zeytin yetiştirilir.
4	Yaz mevsiminin uzun sürmesi yaz turizminin gelişmesini sağlamıştır.	12	Buğday, arpa, çavdar, yulaf, mercimek, nohut, şeker pancarı, elma, armut, haşhaş başlıca tarım ürünleridir.
5	Her mevsim yağışlıdır.	13	Çay, fındık, mısır ve kivi gibi ürünler yetiştirilir.
6	En fazla yağış ilkbahardadır.	14	Bitki örtüsü ormandır.
7	En fazla yağış sonbaharda görülür.	15	Turunçgillerin üretimi için uygundur.
8	Kış mevsiminde don olayı görülür.	16	Bitki örtüsü makidir. (Kısa bodur bitki)

Bu özelliklerin hangi iklim ile ilişkili olduklarını rakamları kullanarak harita üzerindeki kutucuklara yazınız.

11. **Türkiye haritasında verilen bilgilere göre, aşağıdaki ifadelerin doğru olanlarına ✔ yanlış olanlarına X işareti koyunuz.**

	Haritadan Elde Edilen İfadeler	✔	X
1	Sinop ve Mersin'in yerel saatleri aynıdır.		
2	Konya'nın yerel saati Sinop ve Mersin'den ileridir.		
3	Sinop ve Mersin'in başlangıç meridyenine uzaklıkları eşittir.		
4	Sinop Ekvator'a en uzak olan şehirdir.		
5	Sinop Kuzey Yarım Küre'dedir.		
6	Mersin Güney Yarım Küre'dedir.		
7	Konya ve Mersin arası kuş uçuşu mesafe 111 km'dir.		
8	Sinop ve Mersin, Konya'ya göre başlangıç meridyenine daha yakındırlar.		
9	Mersin Güney Kutup Noktası'na en uzak olan şehirdir.		
10	Konya ve Diyarbakır'ın Ekvator'a uzaklıkları aynıdır.		

12.

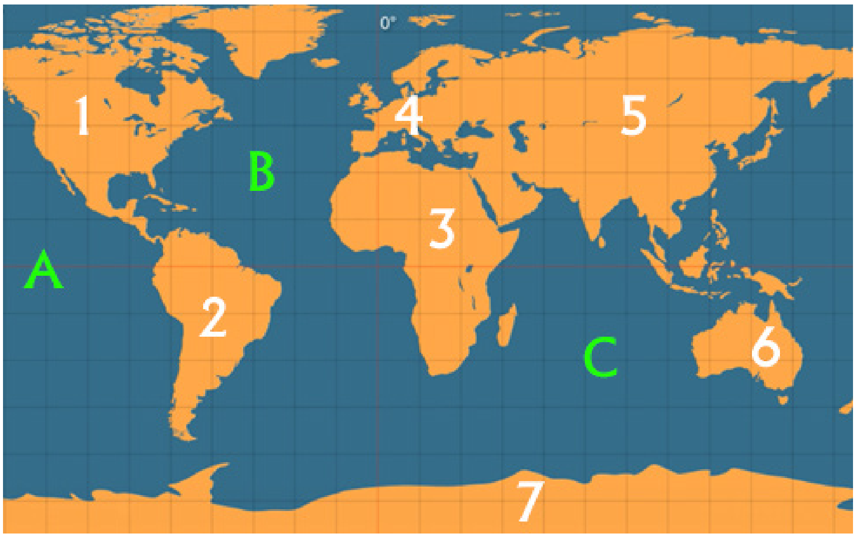
HANGİ İKLİM?

Kutup İklimi	Çöl İklimi	Ekvatoral İklim	Muson İklimi
1	2	3	4

Verilen özellikler ile iklim türlerini rakamları kullanarak eşleştiriniz.

- ( ) Gece(– 4 °C) gündüz (50°C) arasındaki sıcaklık farkı fazladır. Yıllık yağış miktarı 100 mm'nin altındadır. Bu nedenle tarım yapılamaz.
- ( ) Su taşımacılığı ve balıkçılık önemli faaliyettir. Su dolu tarlalarda pirinç tarımı yapılır.
- ( ) Yıllık yağış miktarı 200 mm'nin altındadır. Toprak sürekli kar ve buzla kaplıdır. Çok soğuktur, kalın giyinilir. Yaşam koşulları ağırdır. Bu nedenle nüfus çok azdır.
- ( ) Güney Yarım Küre'de Antarktika Kıtası'nda etkilidir. Kuzey Yarım Küre'de Kanada'nın kuzeyi, Alaska, Grönland ve Sibirya'nın doğusunda etkilidir. Eskimo adı verilen yerli halk, İgloo denilen buz evlerde yaşarlar.
- ( ) Kuzey Afrika, Avustralya ve Arabistan'ın bazı bölgelerinde etkilidir.
- ( ) Bitki örtüsü olarak çalılar ve kaktüsler vardır.
- ( ) Özellikle Asya kıtasının güneydoğusunda yer alan bölgede görülür. Pakistan, Hindistan, Çin gibi ülkelerde etkilidir.
- ( ) Temel geçim kaynağı avcılıktır. Ulaşımda köpeklerin çektiği kızaklar kullanılır.
- ( ) Ulaşım ve taşıma develerle sağlanır. İnsanlar ince açık renkli giysiler giyerler. İçerisinde bitki ve su bulunduran küçük vahalar vardır.
- ( ) Mayıs ve Ekim ayları arasında yazın çok yağış alır. Kışın kurak geçen bir bölgedir. Yağışlar sel felaketine neden olur.
- ( ) Amazon ve Kongo Havzası, Malezya, Endenozya'da etkili olur. Ekvatorun 10 °C kuzeyi ile 10 °C güneyinde görülür.
- ( ) Özellikle Brezilya'da yağmur ormanları vardır. Muz, kakao, kahve, avokado gibi ürünler yetiştirilir. İnsan eli değmemiş alanlar mevcuttur.
- ( ) Sıcaklık yıl boyu 20 °C'nin üzerindedir. Nem oranı fazla, günlük ve yıllık sıcaklık farkı azdır.

13. Aşağıdaki dünya haritasında rakam ve harflerle belirtilen kıtaların ve okyanusların adlarını tabloya yazınız.

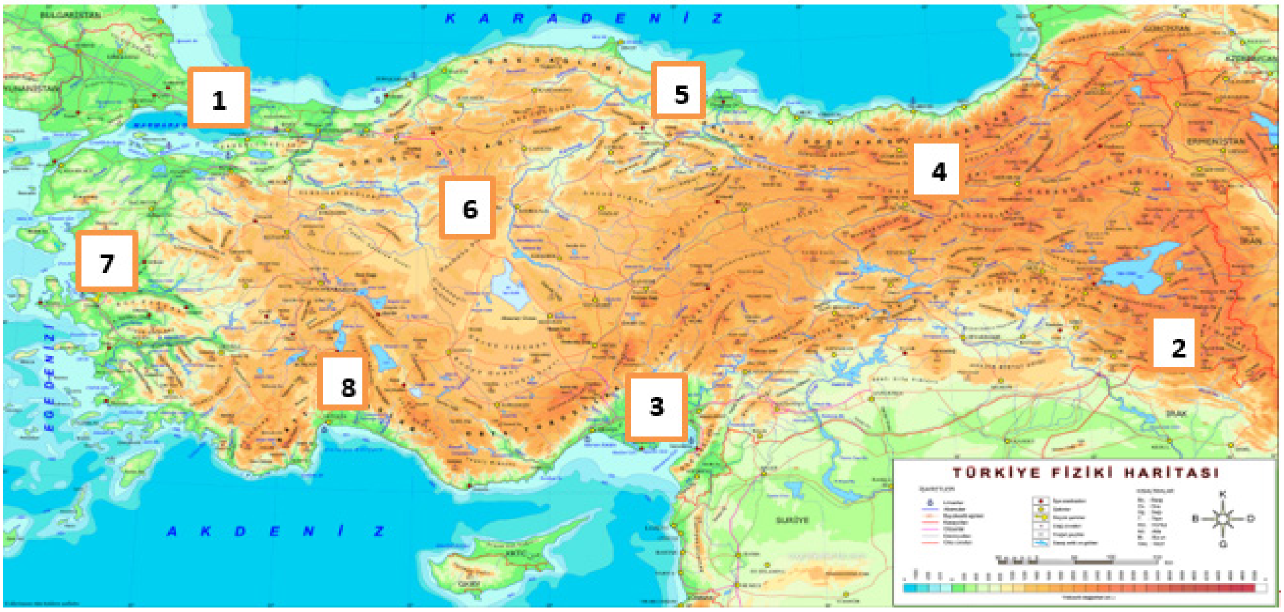

	KITALAR		OKYANUSLAR
1		A	
2		B	
3		C	
4			
5			
6			
7			

14. Aşağıdaki tabloda verilen paraleller ile özel isimleri, kutucuklarda bulunan harfleri kullanarak eşleştiriniz.

PARALELLER VE ÖZEL İSİMLERİ					
	PARALELLER	**EŞLEŞTİRME** Rakam ve harfleri kullan			**ÖZEL İSİMLERİ**
1	66° 33’ kuzey paraleli	1		A	Güney Kutup Noktası
2	90° kuzey paraleli	2		B	Boylam
3	23° 27’ kuzey paraleli	3		C	Oğlak Dönencesi
4	90° güney paraleli	4		D	Yengeç Dönencesi
5	66° 33’ güney paraleli	5		E	Ekvator
6	0° paraleli	6		F	Güney Kutup Dairesi
7	23° 27’ güney paraleli	7		G	Boylam
				H	Kuzey Kutup Dairesi
				I	Kuzey Kutup Noktası

15. Harita üzerinde numaralandırılmış merkezler ile verilen özellikleri eşleştiriniz.

Çok nüfuslu bir yerdir. Sanayi, ticaret, turizm ve ulaşım bakımından ülkemizin merkezi konumundadır. Karadeniz iklimi ve Akdeniz ikliminin geçiş etkisindedir. Yer şekilleri açısından da yerleşmeye elverişlidir.

Sık nüfuslu bir yerdir. Çok önemli bir turizm merkezidir. Akdeniz iklimi ve yer şekillerine bağlı olarak turizm, tarım gelişmiştir.

Sık nüfuslu bir yerdir. Yükseltisi fazla olmayan plato sahaları üzerindedir. Karasal iklimin etkisinde olmasına rağmen ülke merkezi olduğu için nüfuslanmıştır.

Seyrek nüfuslu bir yerdir. Ayrıca yükseltisi fazla olduğu için sert karasal iklimin etkisindedir. Tarım ve ulaşım faaliyetleri bu olumsuz koşullardan etkilenmektedir.

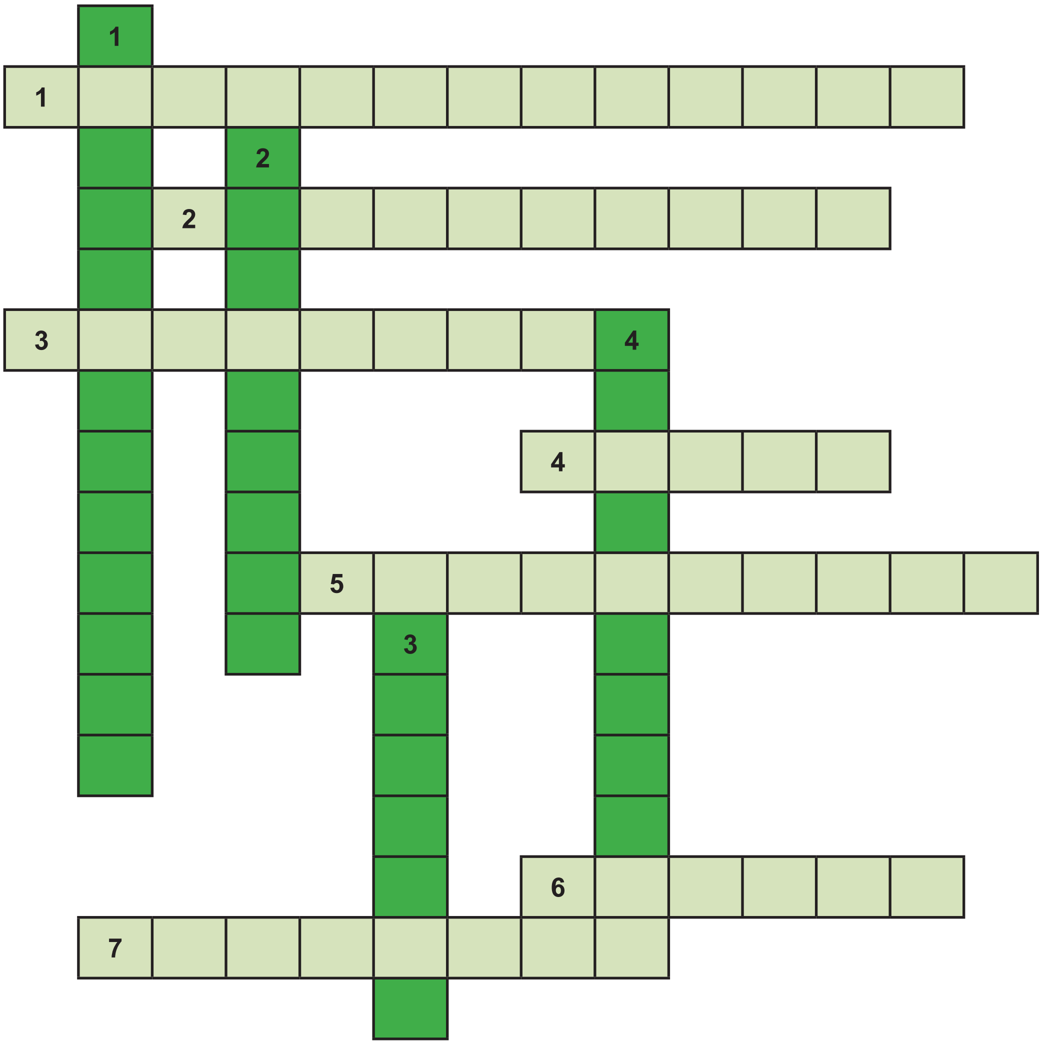
Seyrek nüfuslu bir yerdir. Karadeniz bölgesinde olmasına rağmen kıyıya paralel uzanan dağların iç kesimlerinde yer alması nedeni ile daha çok karasal iklimin etkisindedir. Yükseltisi fazladır, fazla göç verir.

Sık nüfuslu bir yerdir. Verimli toprakları olması ve Akdeniz ikliminin etkisi önemli bir tarım alanı haline gelmesini sağlamıştır.

Sık nüfuslu bir yerdir. Karadeniz'e dökülen akarsuların oluşturduğu alüvyon ovalar üzerinde kurulmuştur. Kurulduğu yerde dağların yükseltisi azalmıştır. İklimin ılıman olması tarım faaliyetlerini ve yerleşmeyi olumlu etkilemiştir.

Sık nüfuslu bir yerdir. Sanayi, ulaşım, ticaret ve turizm gelişmiştir. Limanı sayesinde dış ticaretimizde önemli bir yer tutar. Akdeniz iklimi ve yeryüzü şekilleri yerleşmeyi olumlu etkilemiştir.

16. Aşağıda verilen soruların çözümlerini kullanarak bulmacayı tamamlayınız.

Not: Numaraların olduğu kutucuklar kullanılmayacaktır.

Soldan Sağa:

1. Dünyamızın uç noktaları, meridyenlerin birleştiği yer.
2. Bir yerin paralel ve meridyen ağlarına göre belirlenen konumudur.
3. Ekvator'a paralel uzanan çizgilere denir.
4. Bir yerin kendine özgü konumu
5. Başlangıç meridyeni (0° meridyeni)
6. Bir noktanın Ekvator'a uzaklığının açı cinsinden ifadesidir.
7. Başlangıç paraleli (0°) ve en uzun paralel dairesidir.

Yukarıdan Aşağıya:

1. 66° 33' Kuzey ve Güney'den geçen noktaları birleştiren çizgilerdir.
2. Bir kutuptan diğer kutba ulaşan, paralelleri dik açıyla kesen hayali yarım çemberlerdir.
3. Bir noktanın başlangıç meridyenine olan uzaklığının açı cinsinden ifadesidir.
4. Ekvatorun 23 derece 27 dakika kuzeyinden ve güneyinden Ekvator'a paralel geçen hayali çizgilerdir. (Yengeç ve Oğlak olarak adlandırılır.)

17. **Aşağıda verilmiş olan enerji santralleri ile faydalandıkları enerji kaynaklarını harfleri kullanarak eşleştiriniz.**

1		1 ……	a	Nükleer enerji
2		2 …...	b	Rüzgâr
3		3 ……	c	Su
4		4 ……	d	Isı (katı yakıt)
5		5 …...	e	Isı (Güneş)

18. Aşağıdaki boşluklara uygun kelimelerin bulunduğu bölümleri boyayınız.

1- Sanayi nüfusun dağılışında etkili olan ………….……...faktörler arasında yer alır.

doğal	beşeri	sosyal

2-……………….. Dünya'da en çok Türkiye'de bulunmaktadır.

Bor	Petrol	Doğal gaz

3- Türkiye'de ……….......... Karadeniz'in doğu kıyılarında yetiştirilir.

muz	çay	pamuk

4- Belirli bir zamanda sınırları kesinleşmiş bir alanda yaşayan insan sayısına……………………denir.

nüfus sayımı	nüfus	nüfus yoğunluğu

5- Hayvanların ürünlerinden, gücünden yararlanılması şeklindeki ekonomik faaliyete……………..denir.

tarım	hayvancılık	ticaret

6- Akdeniz ve Ege kıyılarımızda iklimin elverişli olması seracılık ve ………………turizminin gelişmesini sağlamıştır.

kış	yaz	gezi

7- Alüminyum yapımında kullanılan……………..madeni, Antalya ve Konya çevresinde yoğun olarak çıkartılmaktadır.

bakır	krom	boksit

8-………………...işlenmemiş ya da yarı işlenmemiş maddelerin işlenerek kullanılabilir madde hâline getirilmesidir.

Ticaret	Tarım	Sanayi

9- Ülkemizde taşkömürü sadece……………….ve çevresinde çıkartılır.

Zonguldak	Batman	Balıkesir

10- Kilometre kareye düşen insan sayısına………………denir.

nüfus yoğunluğu	nüfus	nüfus sayımı

11- …………..elektrik ve elektronik alanında, süs eşya yapımında kullanılmaktadır.

Demir	Bakır	Krom

12- Ülkemizde petrolün tamamına yakını...................... Bölgesi'nden çıkartılır.

Doğu Anadolu	Güneydoğu Anadolu	İç Anadolu

13- Türkiye'de doğal koşullar göz önüne alındığında hidroelektrik potansiyelin en fazla olduğu bölge................ Bölgesidir.

Karadeniz	Doğu Anadolu	Akdeniz

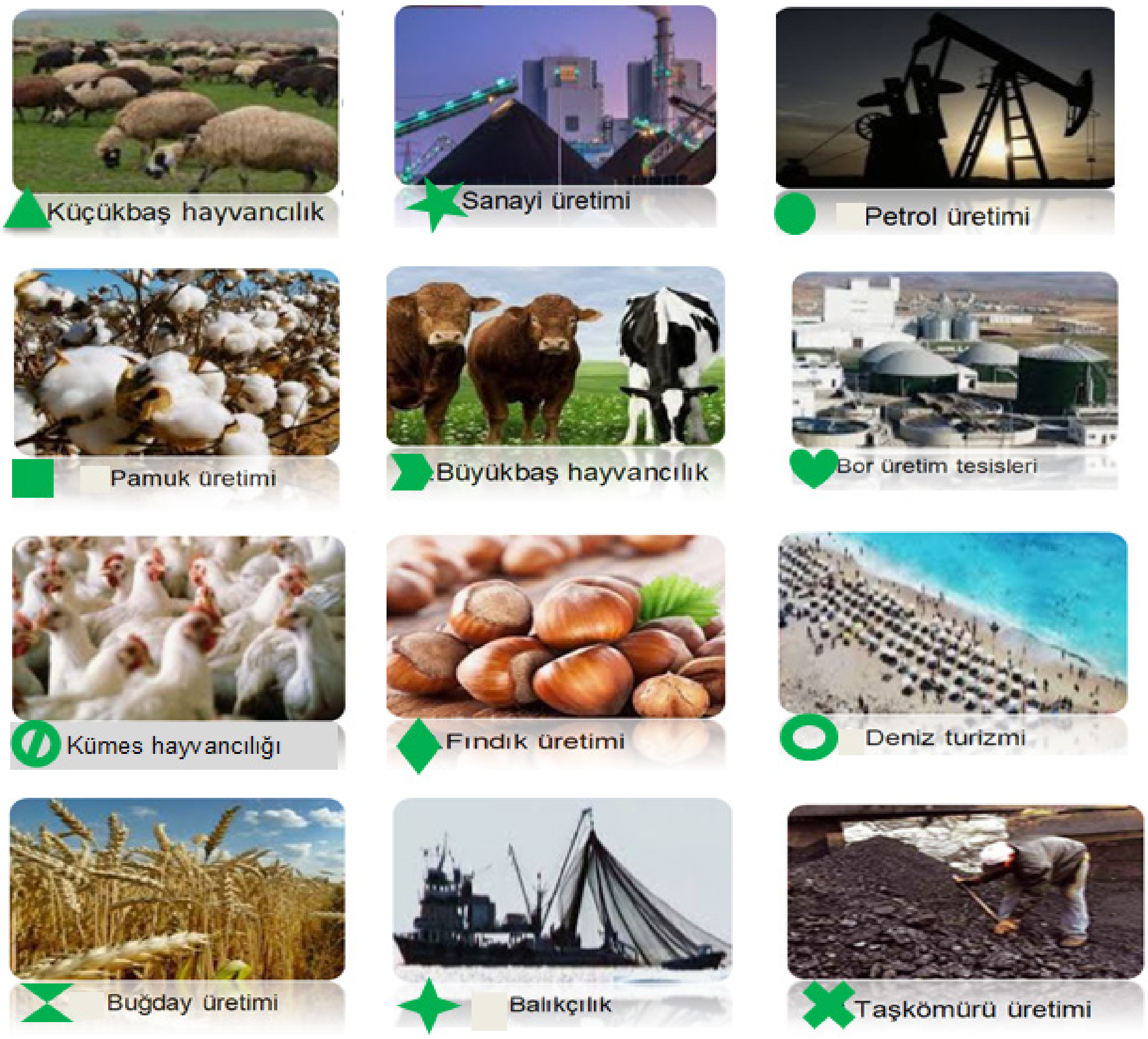
14- Divriği (Sivas), Hekimhan (Malatya), çevresinde ....madeni çıkartılır.

demir	linyit	taş kömürü

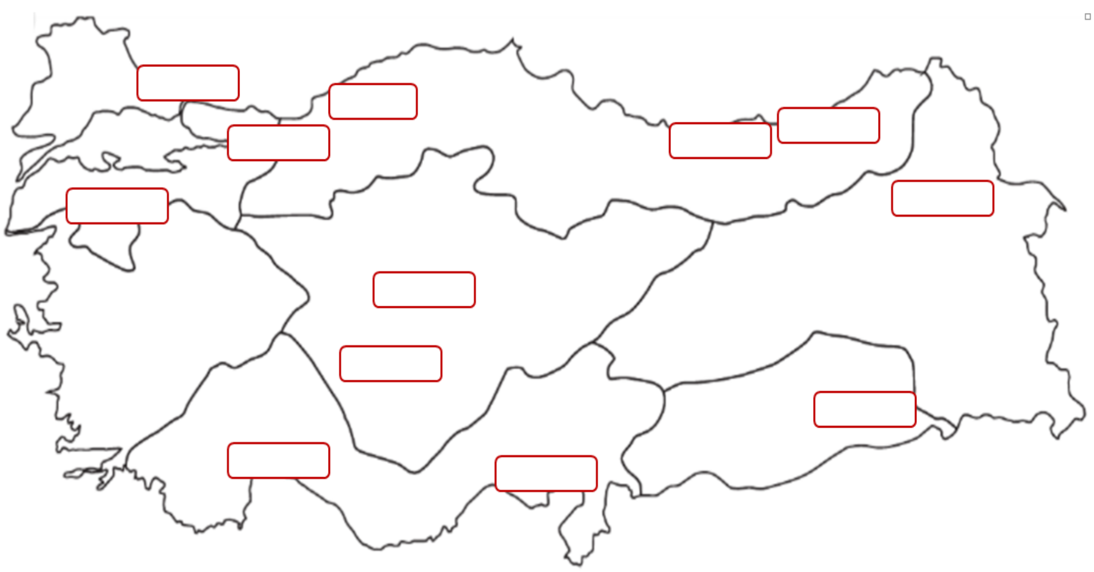
15- ………………………en çok buğday yetiştirilen coğrafî bölgemizdir.

İç Anadolu Bölgesi	Marmara Bölgesi	Ege Bölgesi

19. Aşağıda, Türkiye'de yapılan bazı ekonomik faaliyetlere ait görseller verilmiştir.

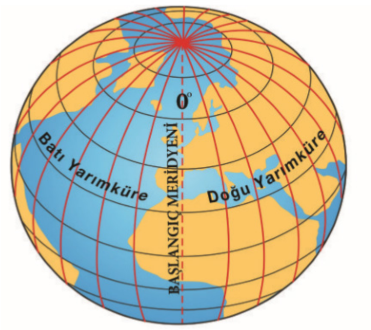
Bu ekonomik faaliyetlerin yoğun olarak yapıldığı alanları sembolleri kullanarak harita üzerindeki kutucuklarda gösteriniz.

20. Aşağıda verilen madenlerin kullanım alanlarını X işareti koyarak işaretleyiniz.

Kullanım Alanları	Madenler: Demir	Boksit	Krom	Petrol	Bakır	Bor	Linyit	Doğal gaz	Taş kömürü
Roket-jet yakıtı, deterjan ve seramik üretimi									
Döküm işleri, inşaat, otomotiv ve çelik sanayi									
Ev ve mutfak eşyası, elektrik, elektronik, sanayi, silah, madeni para üretimi elektrik iletkenleri üretimi									
Çeliğin sertleştirilmesi, paslanmaz çelik, otomobil parçaları üretimi									
Demir - çelik ve kimya endüstrisinde hammadde kaynağı, ısınma									
Termik santrallerin enerji kaynağı olarak elektrik üretimi, ısınma, aydınlatma									
Benzin, mazot, gaz yağı, plastik, asfalt üretimi									
Ev, okullarda ısınma, elektrik enerjisi üretimi									
Alüminyum üretimi, elektrik - elektronik sanayi, uçak - otomativ sanayi, inşaat sektörü, ev - eşya yapımı									

21. Aşağıdaki model küre üzerinde meridyenler gösterilmiştir.

Verilen şekil incelendiğinde aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Greenwich dünyamızı iki yarım küreye ayırır.
B) Meridyenler paralelleri dik olarak keserler.
C) Başlangıç meridyeninin boyu diğer meridyenlerden daha büyüktür.
D) Meridyenler arasındaki mesafe kutup noktalarına doğru daralır.

22.

Türkiye iklim haritasına bakılarak aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

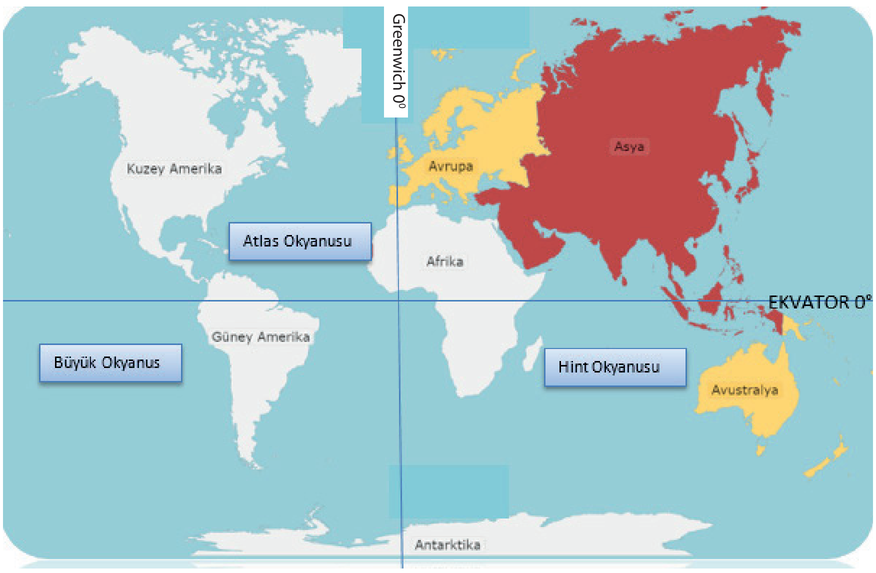
A) Karasal iklim ülkemizin her bölgesinde denizden uzak alanlarda etkilidir.
B) Akdeniz iklimi ülkemizin güney ve batı kıyılarında etkilidir.
C) Marmara Bölgesi'nde ülkemizde görülen iklimlerin tamamının etkileri vardır.
D) Karadeniz iklimi, Karadeniz ve Marmara Bölgelerinin kıyı ve iç kesimlerinde etkilidir.

23. I. Türkiye önemli yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahiptir.
II. Türkiye'de sıcaklık ortalaması genel olarak batıdan doğuya doğru azalır.
III. Türkiye'de güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırırken kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı azaltır.

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin matematik (mutlak) konumunun sonucudur?

A) Yalnız I   B) I ve II   C) Yalnız III   D) I, II ve III

24.

Haritaya göre, Asya Kıtası'nın coğrafi konumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Tamamı Ekvator'un kuzeyindedir.
B) Bütün okyanuslara kıyısı vardır.
C) Tamamı Doğu Yarım Küre'dedir.
D) Avrupa Kıtası'nın batısındadır.

25. I. Ticari faaliyetlerin yaygın olması
II. Tarıma elverişsiz arazilerin olması
III. Zengin yer altı kaynaklarının bulunması
IV. Akarsuların yazın kuruyan dereler şeklinde olması

Yukarıdakilerden hangileri nüfus yoğunluğunu olumlu yönde etkileyen faktörlerdendir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV

26.

Görsele göre, aşağıda verilen yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İklim konut tipi üzerinde etkili olmuştur.
B) Alan tarımsal faaliyetlere ve bitki örtüsünün yetişmesine uygun değildir.
C) Yerleşim yerinde buzdan yapılan igloo adı verilen evler barınak olarak kullanılmıştır.
D) Yerleşim yeri soğuktur, kar ve buzlarla kaplıdır.

27.

Ekvatoral iklimin görüldüğü alanlar her gün sıcak, bol yağışlı ve her yer yemyeşil ormanlarla kaplıdır. Tropikal yağmur ormanlarını oluşturan ağaçların boyları 50 metreyi aşmaktadır. Bölgede ormanların fazla olmasına bağlı olarak ahşap evler yaygındır. Sıcaklık ve nem o kadar fazladır ki yılın büyük bölümünde ince kıyafetlerle zaman geçirilebilmektedir. Ayrıca bu bölgede bol miktarda hindistan cevizi, mango, kakao vb. tarım ürünleri yetiştirilmektedir.

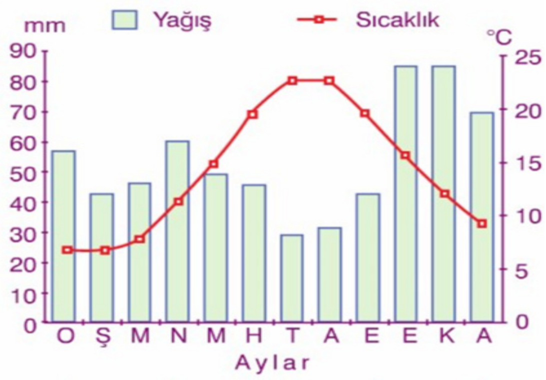
Metne göre Ekvatoral iklimin görüldüğü yerlerde;

I. İklimin doğal bitki örtüsüne ve insan yaşamına etkisi vardır.
II. Konut yapımında çevredeki malzemelerden yararlanılmaktadır.
III. Tarımsal faaliyetlere dayalı sanayi gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

28. Samsun, Karadeniz kıyısında, Karadeniz ikliminin belirgin etkilerinin görüldüğü bir şehirdir.

Samsun'un sıcaklık ve yağış grafiği

Samsun'a ait sıcaklık ve yağış grafiği incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

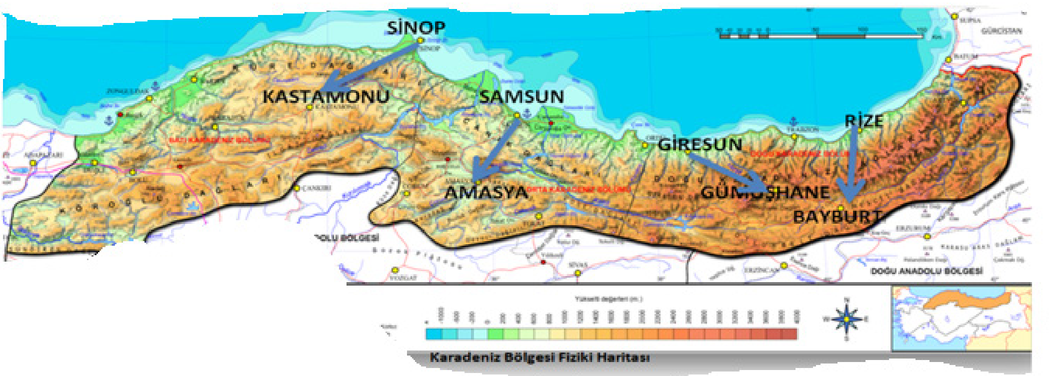
A) Her mevsimde yağış görülür.
B) En düşük sıcaklık aralık ayında yaşanır.
C) En fazla yağışlar sonbaharda görülür.
D) En yüksek sıcaklıklar temmuz ve ağustos aylarında görülür.

29. Dünyada farklı iklimlerin yaşanması farklı bitkilerin, tarım ürünlerinin ve yaşam tarzlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Yaşanılan iklim özelliklerine bağlı olarak giyindiğimiz kıyafetler, içinde yaşadığımız evlerin yapı malzemeleri ve ekonomik faaliyetler de çeşitlilik göstermektedir. Örnek olarak yıl boyunca sıcak ve yağışlı iklim bölgesinde yaşayan insanlar ince kıyafetleri, soğuk iklim bölgesinde yaşayan insanlar ise kalın kıyafetleri tercih ederler.

Buna göre verilen metinde dünyada yaşanan farklı iklimlerin aşağıdaki özelliklerden hangisini etkilediğinden <u>bahsedilmemiştir</u>?

A) Tarım ürünlerinin çeşitliliğini
B) Toprak oluşumunu ve verimliliğini
C) Konut malzemelerinin farklılığını
D) Ekonomik faaliyetlerin gelişmesini

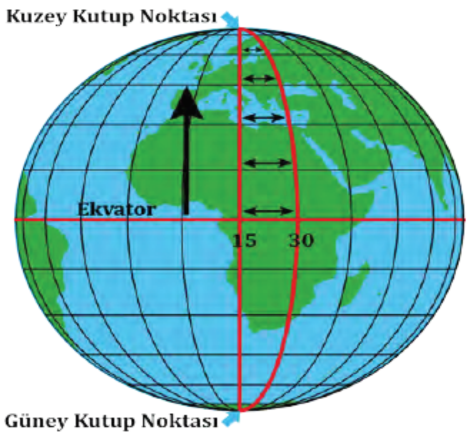
30. Karadeniz kıyısında yer alan dağların hem kıyıya paralel uzanması hem de yüksek olmasından dolayı, deniz etkisi iç kısımlara fazla sokulamamaktadır. Bu nedenle kıyı ile iç kesimleri arasındaki iklim özellikleri büyük farklılıklar göstermektedir. Ancak dağların yükseltisinin azaldığı alanlarda deniz etkisi iç kesimlere kadar sokulur, iklim özelliklerindeki farklılıklar azalır.

Buna göre haritada verilen aynı bölgede yer alan merkezlerden hangileri arasında, iklim özellikleri (sıcaklık, yağış, nem …) bakımından farklılıkların diğerlerine göre <u>daha az</u> olduğu söylenebilir?

A) Sinop – Kastamonu
B) Giresun – Gümüşhane
C) Samsun – Amasya
D) Rize – Bayburt

31. Aşağıdaki model kürede ekvator çizgisi üzerindeki 15° doğu meridyeni ile 30° doğu meridyeni arasındaki mesafe gösterilmiştir.

Model kürede Ekvator'dan ok yönüne doğru hareket edildiğinde ardışık iki meridyen yayı arasındaki mesafede yaşanan değişikliklerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Meridyenler arası sadece ekvator üzerinde eşittir.
B) Meridyenler kutuplarda birleşirler.
C) 15 derece meridyeni güneşi daha erken görür.
D) Meridyenler arası mesafe kutuplara doğru daralır.

32.

Yukarıdaki Türkiye haritasında Ankara'dan hareket ederek numaralandırılmış oklar yönünde ilerlediğimizde hangi ok yönü bizi hem Ekvator'a hem de başlangıç meridyenine aynı anda yaklaştırır?

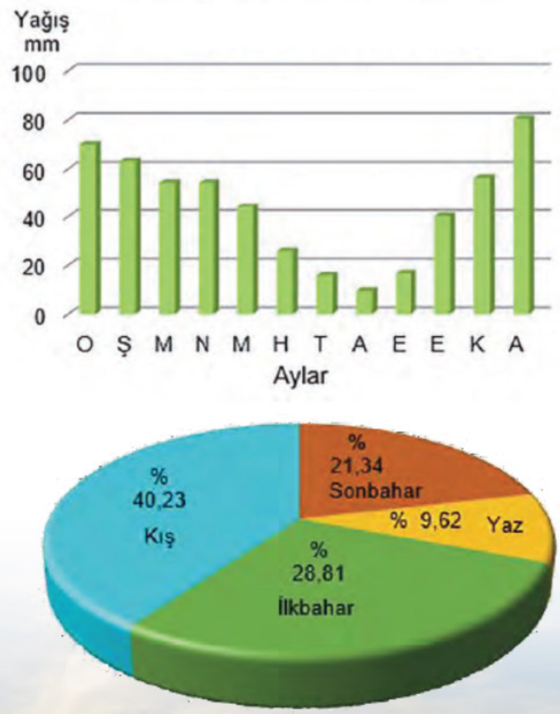
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

33. **Yurdumuzda Akdeniz İklimi, Karasal İklim, Karadeniz İklimi gibi çeşitli iklimlerin görülmesinde aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkisinden <u>söz edilemez</u>?**

A) Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması.
B) Yeryüzü şekillerinin farklı özelliklere sahip olması.
C) Başlangıç meridyeninin doğusunda yer alması.
D) Ülkemizin (orta) ılıman iklim kuşağında yer alması.

34.

Aylar	Yağış (mm)
Ocak	70,0
Şubat	63,1
Mart	54,3
Nisan	54,3
Mayıs	44,4
Haziran	25,8
Temmuz	15,8
Ağustos	9,5
Eylül	16,7
Ekim	40,3
Kasım	56,3
Aralık	80,5
ORTALAMA	531,0

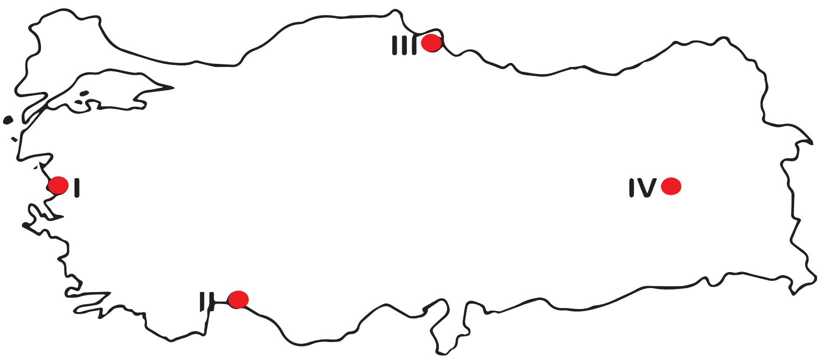
Yukarıda Uşak'ın aylık ortalama yağış verileri ile bu verilerden elde edilen aylık ortalama yağış grafiği ve yağışın mevsimlere dağılışı verilmiştir. Ayrıca grafikteki bilgiler doğrultusunda, yağış miktarının Uşak'a etkisine dair çıkarımlarda bulunulmuştur.

Uşak'a ait aylık ortalama yağış grafiği ve yağışın mevsimlere göre dağılışı incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yüksek sıcaklık değerleri Ağustos ayındadır.
B) Yağışın en fazla olduğu mevsim, kıştır.
C) Yazları kurak geçmektedir.
D) Uşak'ta Akdeniz iklimi görülmektedir

35. Türkiye'de enlem, yer şekilleri, deniz etkisi iklim üzerinde etkilidir. Bu durumda;

- Türkiye Ekvator'un kuzeyindedir. Ülkemizde enleme bağlı olarak güneyden kuzeye doğru sıcaklıklar azalır.
- Türkiye'nin batısından doğusuna doğru dağların yükseltisi artar. Ülkemizde yükseltiye bağlı olarak batıdan doğuya doğru sıcaklıklar azalır.
- Denize yakınlık, uzaklıkta sıcaklıklar üzerinde etkili olur. Deniz etkisinden uzaklaştıkça iç kesimlere doğru sıcaklıklar azalır.

Verilen bilgilere göre harita üzerindeki merkezlerin en sıcak olandan en soğuk olana sıralanmış hali aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) II, III, I ve IV
B) II, I, III ve IV
C) II, I, IV ve III
D) II, IV, I ve III

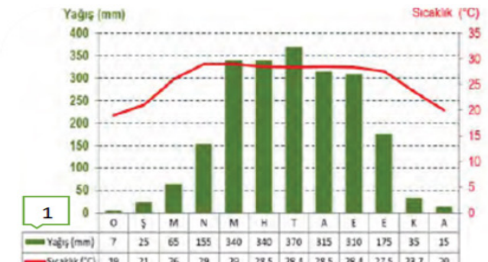
36. Aşağıda paralellere ait bazı özellikler verilmiştir.

Paralellerin Özellikleri	D/Y
Ekvator'un kuzeyinde 90, güneyinde 90 toplam 180 tanedir.	
Dereceleri, kutuplardan Ekvatora doğru gidildikçe artış gösterir.	
Dünya'nın şeklinden dolayı boyları Ekvator'dan kutuplara doğru kısalır.	
Kutup noktalarına doğru aralarındaki uzaklık azalır.	

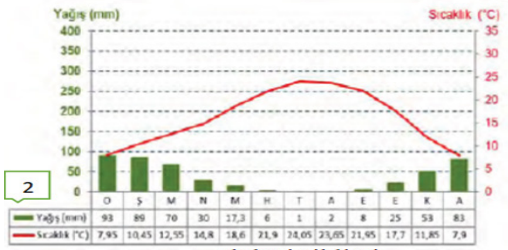
Paralel dairelerinin özelliklerini D/Y olarak değerlendirdiğimizde hangisi doğru olur?

A) DDYD   B) DYDY   C) DYYD   D) YYDY

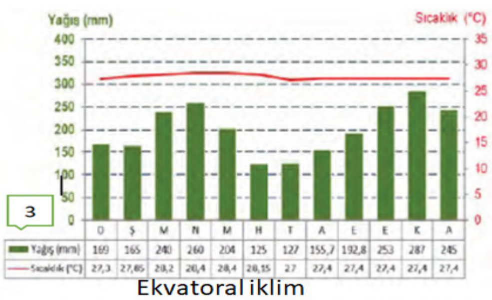
37.

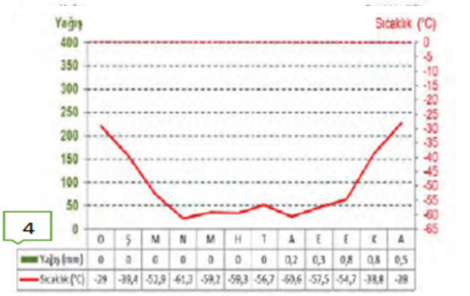
Muson iklimi

Akdeniz iklimi

Ekvatoral iklim

Çöl iklimi

Verilen aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafikleri verilerine göre aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) 1 numaralı yer yaz ve sonbahar aylarında fazla yağış alır.
B) 3 numaralı yer yıl boyunca yağışlı ve sıcaklık değerleri yüksektir.
C) 4 numaralı yer yıl boyunca aşırı neme sahiptir.
D) 2 numaralı yerde yazlar sıcak ve kurak kışlar ise ılık ve yağışlıdır.

38.

Türkiye'nin Dünya Üzerindeki Yeri

Verilen haritaya göre; Türkiye'nin Dünya üzerindeki yerinin, özel konumuna etkileri ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Asya, Avrupa, Afrika kıtalarının birbirine en yakın olduğu yerde bulunur.
B) Ortalama yükseltisi fazladır.
C) Üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımadadır.
D) Önemli ticaret yolları, su ve hava yollarının geçiş noktasındadır.

39. Ülkemizdeki bitki örtüsünü incelemek amacıyla düzenlenen araştırma gezisi için belirlenen dört ayrı rota aşağıdaki haritada verilmiştir.

Belirlenen rotalar boyunca ilerleyen araştırma gruplarından hangisi ülkemizdeki iklim özelliklerine göre oluşan bitki örtülerinin tamamını (orman, bozkır, maki) aynı gezi esnasında görebilmiştir?

A) I
B) II
C) III
D) IV

40.

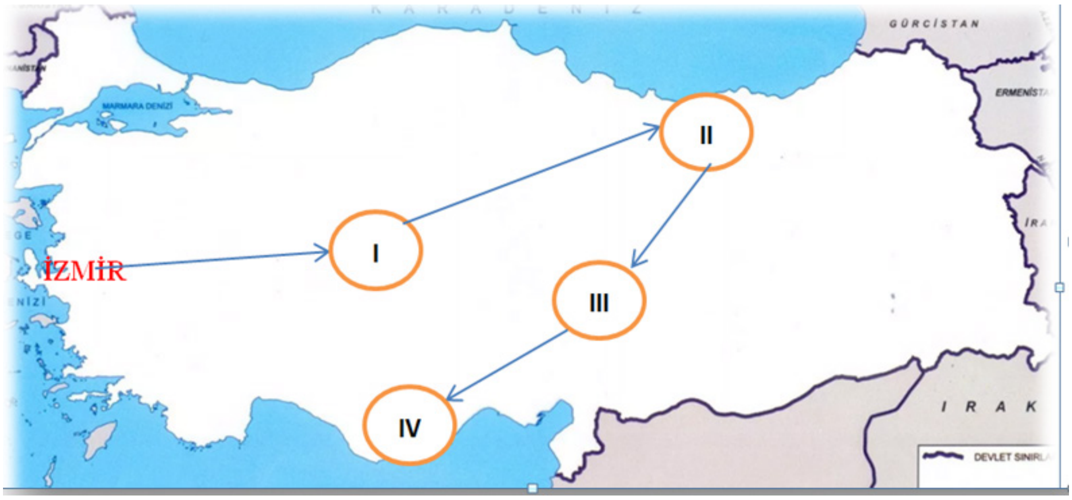
Bilgi:
Ülkemizin yükseltisi batıdan doğuya doğru artmakta, dağlar kıyılara paralel olarak uzanmaktadır. Dağların uzanış doğrultusuna bağlı olarak ulaşım genellikle doğu batı yönünde yapılmaktadır. Aynı zamanda yükselti ve engebenin fazla olduğu yerlerde yol yapımı zorlaşmakta, maliyet yükselmektedir. Plato sahaları ve ovalar, dağların alçaldığı geçitler yol yapımının kolaylaştığı, maliyetin düştüğü, ulaşımın geliştiği alanlardır.

Yapılan çalışma:
Bilgiler doğrultusunda maliyeti düşük, yol yapımının daha kolay olduğu güzergâhlar ve yönler Türkiye fiziki haritası üzerinde belirlenmiştir.

Buna göre; haritada belirlenen güzergâhlardan hangisinde <u>hata</u> yapılmıştır?

A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

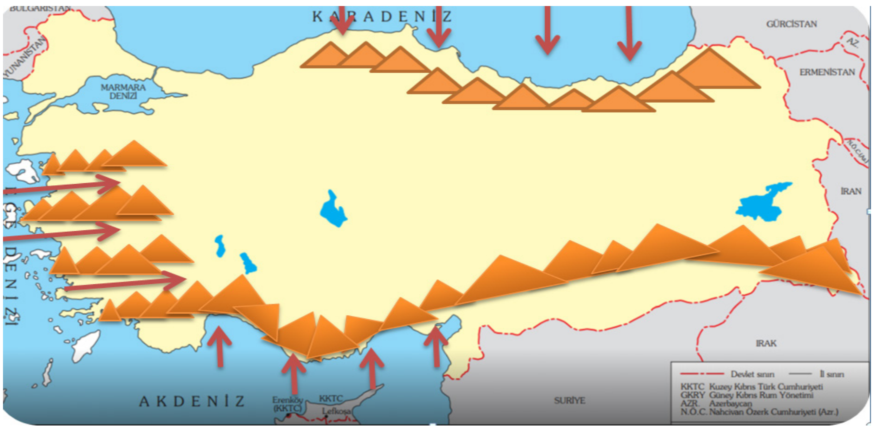
41. Aşağıdaki haritada bitki örtüsü ile ilgili gözlemler yapmak amacıyla İzmir'den yola çıkan bir araştırmacının sırayla gitmiş olduğu I, II, III, IV numaralı merkezler verilmiştir.

Buna göre araştırmacı sırasıyla hangi bitki örtülerinin örneklerini gözlemleme imkânı bulmuştur?

	I	II	III	IV
A)	maki	orman	bozkır	orman
B)	bozkır	orman	bozkır	maki
C)	maki	bozkır	orman	bozkır
D)	orman	bozkır	maki	maki

42.

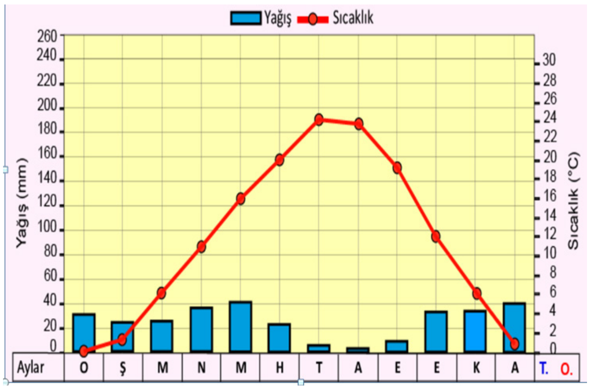
Ülkemizde dağların uzantısı ve yükseltisi hareket halindeki hava kütlelerini etkiler. Bu durum bazı bölgelerimizde nemli hava kütlelerinin iç kesimlere girmesini engellerlerken Ege bölgesinde hava iç kesimlere doğru rahatça uzanır ve geniş kesimlerde etkili olur.

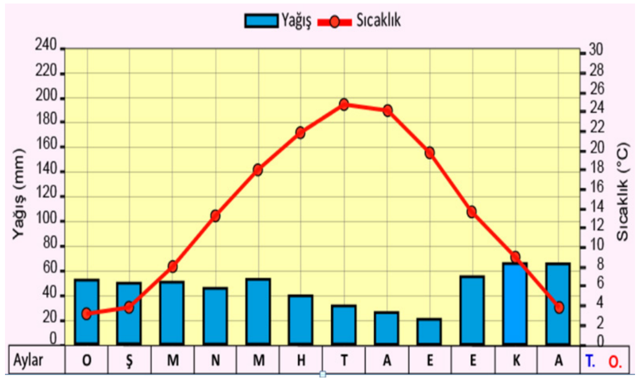
Buna göre, Akdeniz ikliminin Ege Bölgesi'nin iç kesimlerine kadar ulaşabilmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

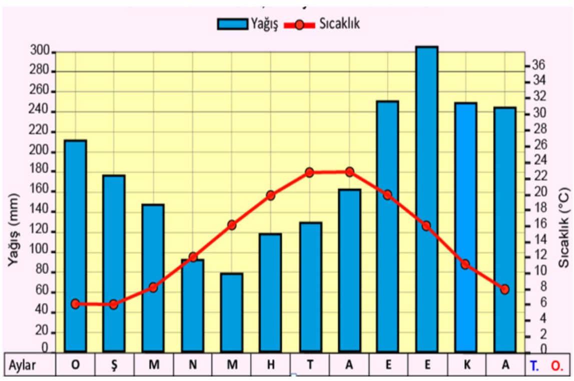
A) Dağların denize dik uzanması
B) Dağların denize paralel uzanması
C) Ege Denizi kıyılarının girintili çıkıntılı olması
D) Dağların hava kütleleri önünde engel oluşturması

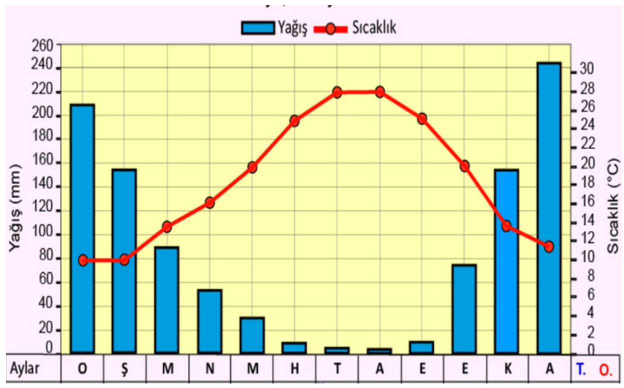
43. Türkiye’deki çay üretiminin tamamını Karadeniz Bölgesi karşılar. Doğu Karadeniz’de Rize çevresi en önemli çay üretim merkezidir. Sıcaklıkların 10-30 °C arasında olduğu, yıllık yağış miktarının 1000-1250 mm’ye kadar ulaştığı ve her mevsimi yağışlı olan yerlerde doğal olarak yetiştirilir.

Buna göre; aşağıda yağış ve sıcaklık grafikleri verilen ülkemizdeki merkezlerden hangisinde çay tarımı yapılmaktadır?

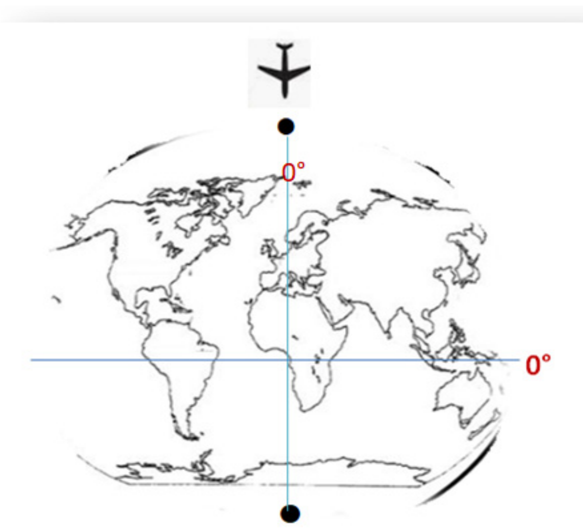
A)

B)

C)

D)

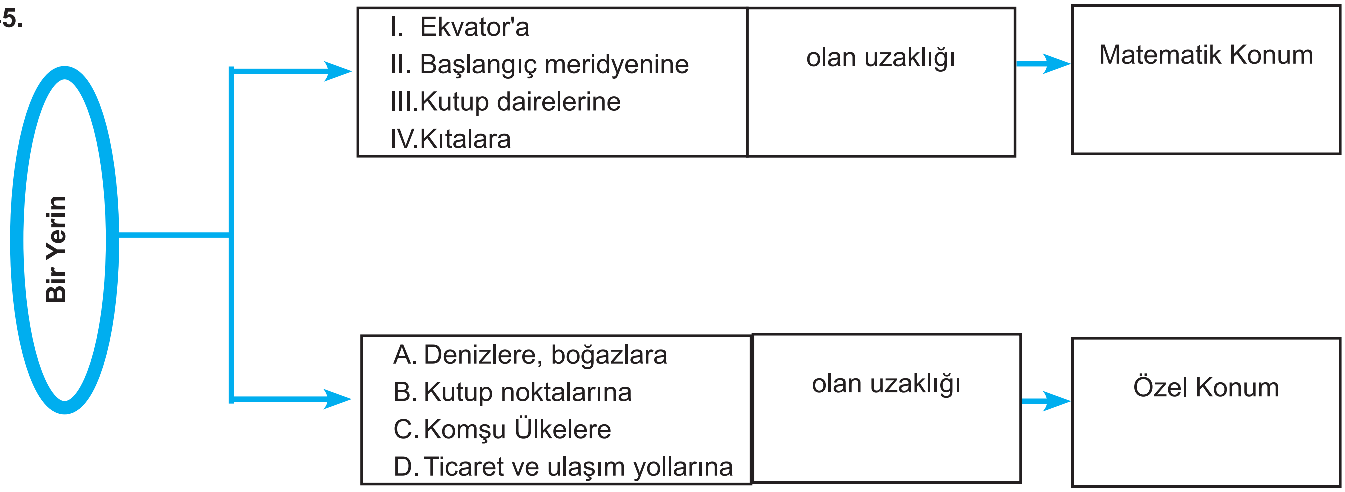
44.

Yandaki şekilde gösterilen Kuzey Kutup Noktası'ndan yola çıkan uçak başlangıç meridyeni (0°) boyunca ilerleyerek Güney Kutup Noktası'na ulaştığında sırası ile hangi kıtalar üzerinde yolculuk yapmış olur?

A) Avrupa-Antarktika-Afrika
B) Avrupa- Afrika- Antarktika
C) Afrika-Antarktika- Avrupa
D) Antarktika- Avrupa- Afrika

45.

Bir yerin coğrafi konumunu (matematik konum- özel konum) belirleyen özellikler tablosu oluşturulurken yapılan yanlış, hangi bilgilerin yer değiştirilmesiyle düzeltilmiş olur?

A) I – A B) III – D C) IV – B D) II – C

46.

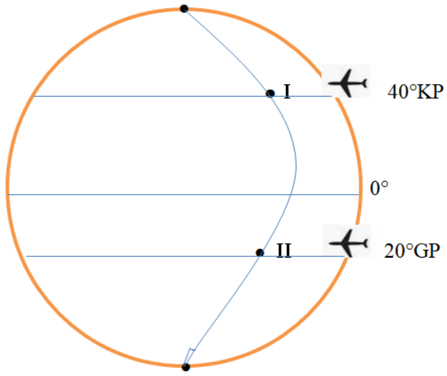
Yukarıdaki Türkiye haritasında Çanakkale'den Ankara yönüne gidildiğinde;

I. Yerel saat,
II. Başlangıç meridyenine uzaklık,
III. Ekvator'a uzaklık,

durumlarından hangilerinde değişim gözlenir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III

47. Aşağıdaki şekilde gösterilen merkezlerden hareket eden iki uçak, aynı hızla uçarak başladıkları noktaya tekrar geleceklerdir.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I nolu uçak daha çok mesafeyi uçacaktır.
B) II nolu uçak başladığı noktaya daha önce ulaşacaktır.
C) İki uçak da aynı meridyen yayı üzerinden hareket etmişlerdir.
D) İki uçak da eşit mesafede yol alacaktır.

48. Aşağıdaki tabloda paralel ve meridyenlerin özellikleriyle ilgili işaretleme yapılırken hatalar yapılmıştır.

		Meridyen	Paralel
1	Kutuplarda nokta şeklini alır.	✔	
2	İkisi arasındaki uzaklık, sadece Ekvator üzerinde 111 km'dir	✔	
3	İkisi arasındaki zaman farkı 4 dakikadır.		✔
4	Ekvator'u dik olarak kesen yarım çemberlerdir.	✔	
5	Başlangıcı 0° ve boyu en büyük olanı Ekvator'dur.		✔

Tablo incelendiğinde hangi işaretlemelerin hatalı olduğu söylenebilir?

A) 1-3 B) 2-3 C) 2-5 D) 1-5

49. Canlıların yeryüzüne dağılışını etkileyen en önemli faktör iklimdir. Hayvan türleri yaşam ortamlarını iklime göre göre seçerler. Sıcaklık koşulları da hayvanların dağılışı üzerinde belirleyici bir faktördür.

I

II

III

IV

Buna göre görsellerde verilen hayvanlardan hangisi diğerlerine göre farklı bir iklim bölgesinin karakteristik özelliklerini yansıtır?

A) I B) II C) III D) IV

50. Bir öğrenci Ekvator çevresinin özelliklerini araştırmış ve kısa notlar almıştır. Notunda araştırdığı bölgeyle ilgili yazdığı şu bilgilere yer vermiştir: “Burası her gün sıcak, bol yağışlı ve her yer yemyeşil ormanlarla kaplıdır. Tropikal yağmur ormanlarını oluşturan ağaçların boyları 50 metreyi aşmaktadır. Bölgede ormanların fazla olmasına bağlı olarak ahşap evler yaygın olarak kullanılmaktadır. Sıcaklık ve nemin çok fazla olması nedeni ile yılın büyük bölümünde ince kıyafetlerle zaman geçirilebilir. Ayrıca bu bölgede bol miktarda Hindistan cevizi, mango, kakao vb. tarım ürünleri yetiştirilmektedir.”

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Yoğun bitki örtüsü ulaşımı ve yerleşmeyi engellemiştir.
B) Doğal bitki örtüsünün oluşumunda iklimin etkisi fazladır.
C) İklimin doğal çevre ve insan yaşamı üzerinde etkisi vardır.
D) Konut yapımında çevrede bulunan malzemelerden yararlanılmaktadır.

51. Fiziki haritada yükseltiler renklerle gösterilir. Fiziki haritalarda renkleri doğru okuyarak yaşadığımız yerin yer şekilleri hakkında bilgi sahibi olabiliriz. Hangi rengin hangi yükseltiye denk geldiği aşağıda gösterilmiştir.

Fiziki Haritada Renkler
* Yükseltiler yeşilden kahverengiye doğru gösterilir
* Derinlikler mavi ve mavinin tonları
* 0-500 m yeşil ve tonları
* 500- 1500 m sarı ve tonları
* 1500 m üzeri kahverengi tonları ile gösterilir.

Verilenlere göre, fiziki haritalar kullanılarak aşağıdaki coğrafi unsurlardan hangisine ulaşılamaz?

A) Akarsu ve göllere
B) Ova ve platolara
C) Dağlara ve tepelere
D) Yer altı kaynaklarına

52.

Türkiye'de Nüfusun Farklı Dağılışında Etkili Olan Faktörler

A) Fiziki Faktörler
1. İklim Özellikleri
2. Yeryüzü Şekilleri
3. Tarım Faaliyetleri
4. Toprak Özellikleri

B) Beşerî Faktörler
a. Sanayileşme
b. Tarım
c. Madencilik
d. Yer Altı Kaynakları
e. Ulaşım

Tablo oluşturulurken yapılan yanlışlık hangi değişiklikle düzeltilmelidir?

A) 1-a
B) 2-b
C) 3-d
D) 4-e

53. Dünya üzerindeki bir yerin matematik konumunu belirlemek için o yerin üzerinden geçen paralel ve meridyenlerden yararlanılır.

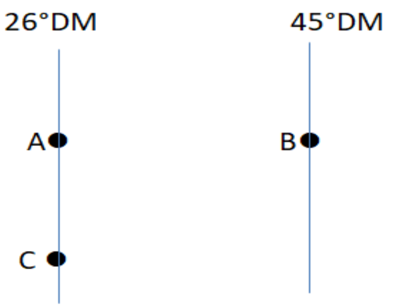
Buna göre:

I. Yükselti
II. Ekvator'a uzaklık
III. Kıta ve denizlere uzaklık

gibi özelliklerden hangileri bu amaçla kullanılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III

54. Aynı meridyen üzerindeki noktalarda yerel saat aynıdır. Güneş, doğudaki bir noktada batıdaki yerlere göre daha önce doğar ve daha önce batar; bu nedenle yerel saat doğudaki yerlerde daha ileridir.
Aşağıdaki şekilde üç farklı nokta işaretlenmiştir.

Verilenlere göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılmaz</u>?

A) A noktasının yerel saati C noktasına eşittir.
B) B noktasında güneş daha önce doğar.
C) A noktası Kuzey Yarım Küre'de, B noktası Güney Yarım Küre'dedir.
D) A, B, C noktaları Doğu Yarım Küre'de yer almaktadır.

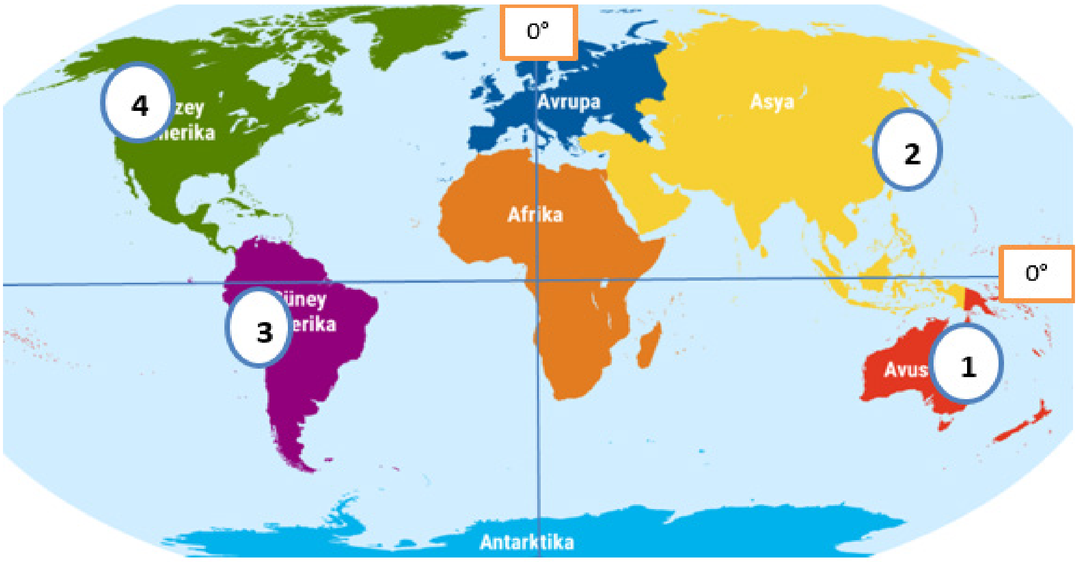
55. Aşağıda iklimin etkileri ve etkilediği alanlarla ilgili eşleştirme tablosu oluşturulmuştur.

Yağışların ve nemliliğin fazla olduğu kıyı bölgelerde ormanlar, yaz kuraklığının etkili olduğu iç bölgelerde bozkırlar, yükseltinin arttığı dağların üst kısımlarında ise çayırlar görülür.	I	a	Ekonomik faaliyetlere etkisi
Tarıma elverişli ovalarda tarım, kıyılarda balıkçılık, dağlık alanlarda hayvancılık yapılır. Yaz mevsiminin uzun geçtiği yerlerde yaz turizmi, karın çok yağdığı yerlerde kış turizmi gelişmiştir.	II	b	Bitki örtüsüne etkisi
Giyinme biçimini, ısınma şeklini, konutlarda kullanılan malzemeyi, yemek kültürünü vb. etkiler.	III	c	İnsanların temel ihtiyaçlarına etkisi

Tabloya göre yapılan aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

A) I-a, II-c, III- b B) I-b, II-a, III-c C) I-c, II-a, III-b D) I-a, II-b, III-c

56. Aşağıda Dünya haritası üzerinde dört farklı yer numara verilerek işaretlenmiştir.

Harita üzerinde numaralandırılmış noktalardan hangileri Kuzey Yarım Küre'de ve Büyük Okyanus kıyısında bulunmaktadır?

A) 1-2 B) 2-3 C) 2-4 D) 3-4

57. Hazırlanan bir haritada, Doğu Anadolu Bölgesi renklendirilirken çevresindeki bölgelere göre daha fazla kahverengi kullanılmıştır.

Sadece bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Yükseltisi diğer bölgelerden daha fazladır.
B) Ulaşım faaliyetleri daha zor gerçekleştirilir.
C) Sıcaklık değerleri daha düşüktür.
D) Yükseltisi batıdan doğuya doğru artmaktadır.

58. Sınırları belli bir alanda yaşayan toplam insan sayısına nüfus denir. Nüfus her yerde eşit dağılmamıştır. Nüfusun dağılışına etki eden doğal ve beşerî faktörler vardır.

Aşağıdakilerin hangisinde nüfusun yoğun olmasında hem beşerî hem de doğal faktörün etkisi birlikte verilmiştir?

A) İskenderun'da kara ve deniz ulaşımının gelişmesi ve limanın yapılması.
B) Bursa’da sanayinin ve ticaretin gelişmiş olması.
C) Konya’da düz ve verimli araziler olması ve sanayinin gelişmesi.
D) Ankara’nın idari şehir olması ile birlikte hizmet sektörünün gelişmesi.

59.

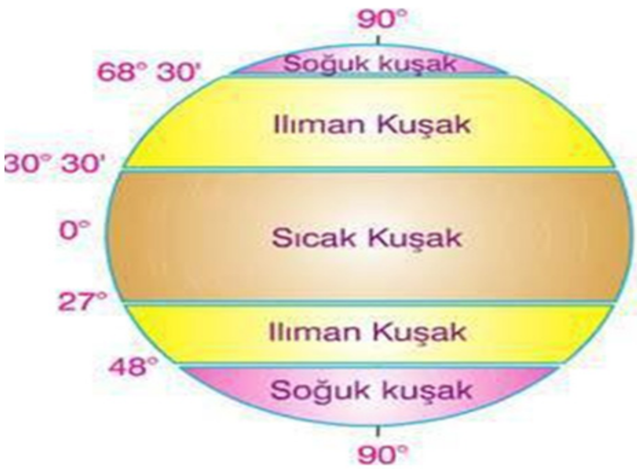

Ülkemizde dağların güney yamaçları kuzey yamaçlarına göre daha çabuk ısınır. Buna göre dağın güney yamacındaki kar örtüsünün birkaç gün içinde eriyerek ortadan kalktığı ancak aynı süre içinde kuzey yamaçtaki kar örtüsünün hala varlığını sürdürdüğü gözlemlenmiştir.

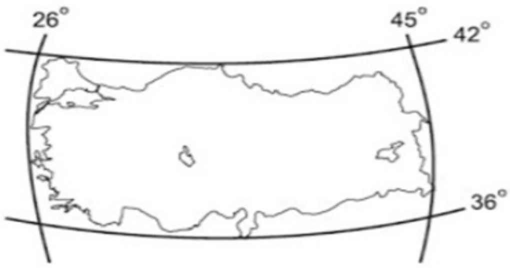
Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Denize yakınlık B) Bakı C) Ekvator'a yakınlık D) Yükselti

60. Aşağıda dünya iklim kuşakları ile birlikte Türkiye'nin matematik konumu verilmiştir.

Dünya İklim Kuşakları

Türkiye'nin Matematik Konumu

Ülkemizin matematik konumu ile dünya iklim kuşakları karşılaştırıldığında aşağıdaki yargılardan hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) Türkiye soğuk ilkim kuşağındadır.
B) Türkiye'de ılıman iklim kuşağının özellikleri görülür.
C) Türkiye sıcak iklim kuşağının etkisindedir.
D) Türkiye hem ılıman hem de sıcak iklimin etkisindedir.

61. Coğrafi özelliklerden yeryüzü şekillerinin, insanların yaşamına, faaliyetlerine olumsuz etkileri yanında olumlu etkileri de vardır.

Ülkemizde yükseltinin fazla olmasının <u>olumlu etkisi</u> aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Alt yapı ve ulaşımı hizmetlerinin gelişmesini sağlamıştır.
B) Kış turizmi ve hayvancılık faaliyetlerinin gelişmesini sağlamıştır.
C) Seracılık ve yaz turizminin gelişmesini sağlamıştır.
D) Sanayinin belirli bölgelerde gelişmesini sağlamıştır.

62.

Parçalı bulutlu   Bulutlu   Güneşli   Yağmurlu   Rüzgârlı   Karlı

5 GÜNLÜK TAHMİN

TARİH	TAHMİN EDİLEN							GEÇMİŞTE GERÇEKLEŞEN			
	Hadise	Sıcaklık (°C)		Nem (%)		Rüzgar (km/sa)		Uç Sıcaklık (°C)		Ortalama Sıcaklık (°C)	
		En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek	Yön	Hız	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
16 Şubat Pazar		-14	-3	44	69		7	-27,3	7,6	-14,1	-2,7
17 Şubat Pazartesi		-12	-1	55	89		11	-31,2	5,8	-14,1	-2,7
18 Şubat Salı		-12	0	52	88		7	-31,2	7,2	-14,2	-2,3
19 Şubat Çarşamba		-11	2	52	70		10	-30	4,8	-13,5	-2
20 Şubat Perşembe		-10	2	52	73		7	-27,6	5,2	-13,9	-2,2

Emir, yaşadığı şehrin iklim özelliklerine uygun olarak yatırım yapmayı planlamaktadır. Yapacağı yatırım açısından şehrin iklim özelliklerini avantaja çevirerek daha kârlı bir iş yapmayı amaçlamaktadır.

Buna göre, Emir'in aşağıdaki faaliyetlerden hangisini yapması doğru olur?

A) Güneş panelleri kurarak güneş enerjisi elde etmek.
B) Seralar kurarak tarımsal faaliyetlerde bulunmak.
C) Kayak merkezi kurarak kış turizmi faaliyetleri yapmak.
D) Pamuk ekimi yapmak, dokuma tesisleri kurmak.

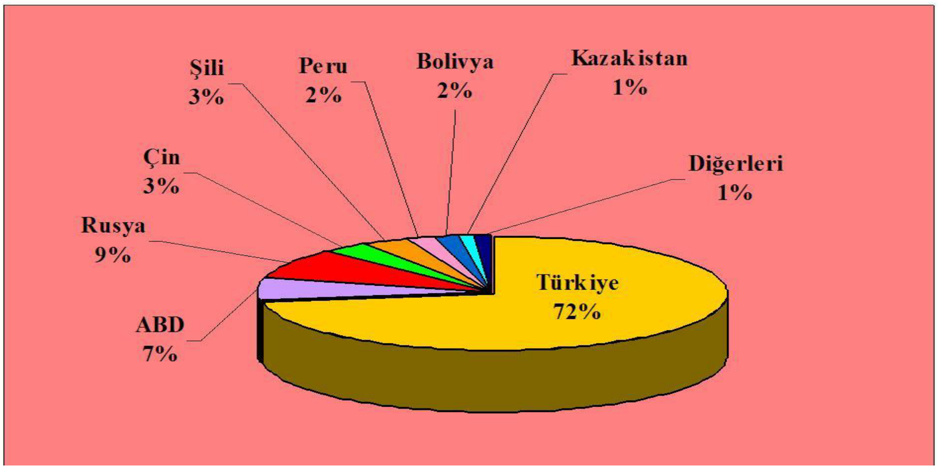
63. Aşağıdaki görsellerde, Dünya ile Kuzey ve Güney Yarım Kürelerde kara ve denizlerin dağılış oranları verilmiştir.

Buna göre karalar ve denizlerin dağılış oranları ile ilgili bilgiler kullanılarak aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Kuzey ve Güney Yarım Küre'de sular, karalardan daha geniş yer tutmaktadır.
B) Kuzey Yarım Küre'nin yaklaşık 3/4'ü sulardan oluşur.
C) Güney Yarım Küre'ye sular yarım küresi de denilebilir.
D) Dünya üzerindeki karaların büyük bölümü Ekvator'un kuzeyindedir.

64. Aşağıda Dünya bor madeni rezerv (miktarı) dağılım oranları (%) ile ilgili grafik verilmiştir.

Dünya bor rezerv dağılım oranları (%)

Görselde verilen bilgilerden yola çıkarak Dünya bor madeni rezerv (miktarı) dağılım oranları (%) ile ilgili,

I. Türkiye'den sonra dünya toplam rezervi içinde en fazla rezerv oranına sahip ülkeler bulunmaktadır.
II. Türkiye'nin sahip olduğu oran ve miktar diğer ülkelerle kıyaslanmayacak kadar büyüktür.
III. Dünya'da bor madenleri konusunda başta Türkiye olmak üzere Rusya ve ABD gelmektedir.
IV. Türkiye'nin bor rezerv miktarı Eti Maden İşletmelerinin sorumluluğundadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve IV C) I, II ve III D) II, III ve IV

65. Aşağıda Türkiye'deki ormanların dağılımlarını gösteren harita verilmiştir.

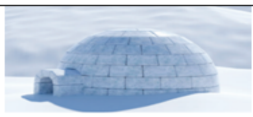
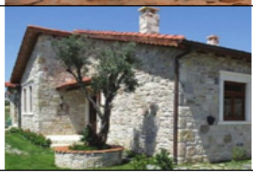

Türkiye Orman Dağılım Haritası

Orman dağılım haritası incelendiğinde, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Karadeniz ikliminin etkisinde olan alanlar zengin bitki örtüsüne sahiptir.
B) Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde genelde çam ve meşe ağaçları bulunur.
C) Kıyılardan kara içlerine doğru gidildikçe bitki örtüsünde çeşitlilik görülür.
D) Karadeniz Bölgesi'nde geniş ve iğne yapraklı ağaçlar bir arada bulunurlar.

66.

I	Kutup İklimi	
II	Ekvatoral iklim	
III	Çöl iklimi	
IV	Akdeniz iklimi	

Yandaki tabloda bazı iklim tipleri ile bu iklim tiplerine uygun konut tipleri eşleştirilmiştir.

Buna göre yapılan eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) IV B) III

C) II D) I

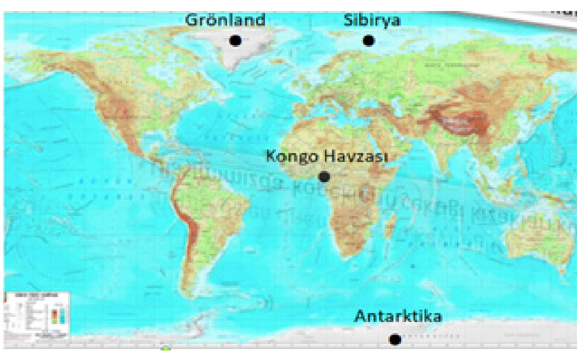
67. Köyün çobanı, o sabah bozkırlarda hergün yaptığı gibi yine hayvanlarını otlatmak için erkenden yola çıkmıştı. Hava gittikçe sıcağını artırmaya başlamıştı. Çünkü bu topraklarda yazlar olabildiğince sıcak, kışlar da uçan kuşları donduracak kadar soğuk geçerdi. Soğuk rüzgarlar sanki durmaksızın eserdi. Yaz mevsiminin hafif esen rüzgarı öğleden sonra havayı daha dayanılır hale getirmiş, koyun sürüleri dağların eteklerindeki sararmaya yüz tutmuş otları otlamaya başlamıştı.

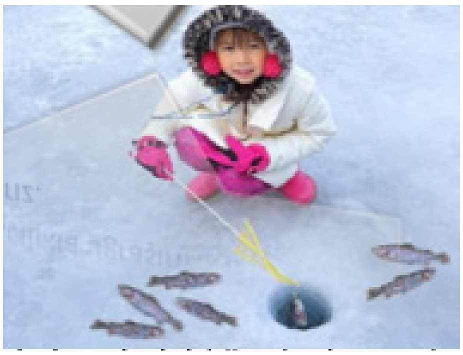
Metinde anlatılanlardan yola çıkarak hangi iklimin etkilerinden bahsedildiği söyleyenebilir?

A) Karadeniz iklimi B) Karasal iklim C) Akdeniz iklimi D) Çöl iklimi

68.

Benim adım İnuit, yaşadığım yerin hava sıcaklığı, canlı yaşamını olumsuz etkileyecek derecede düşüktür. Bu nedenle, soğuktan korunmak için kalın giysiler, kürkler giyeriz. Evlerimizi soğuğa dayanıklı malzemelerden yaparız. Ayrıca kar ve buzullar erimediği için tarım yapamayız. Kutup noktalarına yakın alanlarda en önemli geçim kaynağımız olan balıkçılıkla uğraşırız. Ulaşımda köpeklerin çektiği kızakları kullanırız.

İnuit'in verdiği bilgilere bakıldığında, haritada belirtilen merkezlerden hangisinde yaşadığı <u>söylenemez</u>?

A) Grönland B) Sibirya C) Kongo Havzası D) Antarktika

69. İnsan yaşamını etkileyen birçok etken vardır. Doğal ve beşeri faktörler insanın yaşamını etkileyerek, yaşadığı koşulları ve faaliyetlerini şekillendirir.
Aşağıda insanlar ve yaşam koşulları ile ilgili bilgiler verilmiştir.

I

Yaşadığım bölgede yazın bol yağış vardır. Yıl boyu süren sıcaklıklar, kışın kuraklıkların yaşanmasına neden olur. Buna bağlı olarak yazın yağış, kışın kuraklık isteyen pirinç tarımı bölge halkının temel geçim kaynaklarından biri haline gelmiştir.

II

Yaşadığım yerde ülkemizin en önemli kömür yatakları bulunmaktadır. Kömür madeninin olması yaşadığım yerde sanayinin gelişmesini de sağlamıştır. Benim gibi birçok kişi geçimini madenlerde çalışarak sağlıyor. Engebeli bir arazi olmamıza rağmen madenler, nufusumuzun artmasına neden olmuştur.

III

Biz sürekli yerlerin kar ve buzla kaplı olduğu bir bölgede yaşıyoruz. Toprak örtüsüne ulaşamadığımız için tarım da yapamıyoruz. Barınaklarımızı da her yeri kaplayan kar ve buzdan yapıyoruz.

IV

Yaşadığım yerin en önemli özelliği çöllerle kaplı olmasıdır. Çok sıcak olduğundan su kaynakları yok denecek kadar azdır. Su olmadığı için bitki örtüsü gelişmemiştir. Tarım da yapamayız. Ulaşımda susuzluğa dayanıklı develeri kullanırız.

Buna göre verilen bilgilerden hangisinde insanın yaşam koşulları üzerinde farklı bir etkiden söz edilebilir?

A) I   B) II   C) III   D) IV

70. Bir bölgedeki yer şekillerini göstermek amacıyla hazırlanmış haritalara fiziki harita denir.
Buna göre, Türkiye fiziki haritasında;
1. Ülkemizden yurtdışına dökülen ırmaklar.
2. Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki dağlar.
3. Karadeniz Bölgesi'nin iklimi.
4. Kızılırmak Nehri'nin denize döküldüğü yerdeki ovalar.
5. Türkiye'nin ormanları.
bilgilerinden hangileri <u>görülmez</u>?

A) 1- 2   B) 2- 3   C) 3-5   D) 4-5

71. Akarsular üzerinde yapılan hiroelektrik santralleri ile elektrik enerjisi elde etmek mümkündür. Bunun için akarsuların özellikle bol su taşımaları ve akış hızlarının fazla olması gerekir.

Verilen bilgiye göre Türkiye fiziki haritası incelendiğinde ülkemizin hangi bölgesinde elektrik üretimi için yatırım yapılmasının <u>daha uygun</u> olduğu söylenebilir?

A) Marmara Bölgesi
B) Doğu Anadolu Bölgesi
C) İç Anadolu Bölgesi
D) Güneydoğu Anadolu Bölgesi

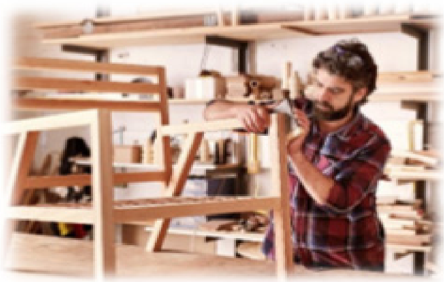
72. Ormanlardan ekonomik yönden kazanç elde edilen ana malzemeler, odun ve tomruktur. Odun genellikle yakacak olarak kullanılırken tomruk mobilya ve kağıt sanayisinin hammaddesi olarak her türlü ahşap ürünün yapımında kullanılır. Ayrıca ormanlardan faydalanılarak arıcılık, çeşitli bitkilerden ilaç üretimi, mantar ve ot toplayıcılığı gibi ekonomiye katkı sağlayan faaliyetler de yapılır.

Ormanların bu özelliklerine göre, ekonomimize katkı sağlamak amacıyla yatırım yapmak istediğimizde aşağıdakilerden hangisi <u>doğru bir yatırım olmaz</u>?

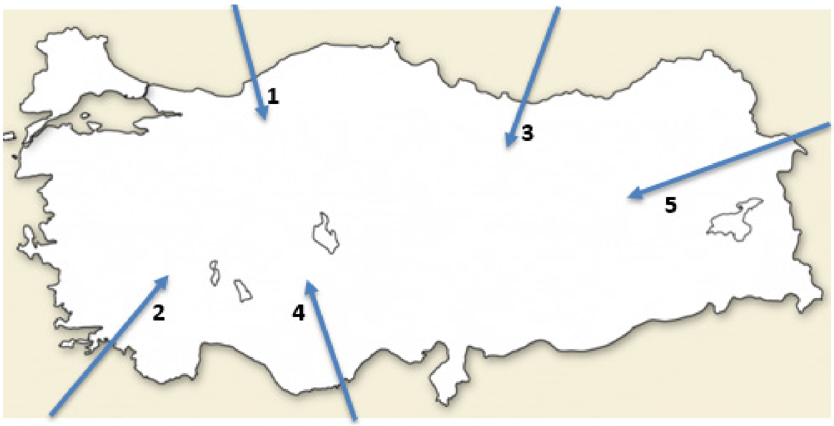
A)

B)

C)

D)

73. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer alan bir ülkedir. Kuzeyden esen rüzgârlar kutup yönünden eserken, güneyden esen rüzgârlar Ekvator kökenlidir.

Buna göre, haritada verilen noktaların hangilerinden esen rüzgârlar <u>sıcaklığı arttırıcı</u> etkiye sahiptirler?

A) 1 ve 2 B) 1 ve 3 C) 2 ve 4 D) 4 ve 5

74. Aşağıda Türkiye'de görülen iklimler haritası verilmiştir.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Ülkemizin güney ve batı kıyıları Akdeniz ikliminin etkisindedir.
B) Ülkemizin kuzey kıyılarında Karadeniz iklimi görülür.
C) Ülkemizin denizden uzak iç kesimlerinde karasal iklim hakimdir.
D) Denize kıyısı olan bölgeler tamamıyla deniz ikliminin etkisindedir.

75. Karadeniz Bölgesi'nin iklimi, denize yakın olmasından ve kıyıya paralel dağ sıralarının varlığından etkilenir. Deniz mevsimlik ısı farklarının azalmasına ve nem artışına neden olur; dağ sıraları ise sıcaklık ve yağış üstünde etkili olur. Dağların denize bakan yamaçlarıyla iç kesimlere bakan yamaçlar arasında bu bakımdan farklılık görülür. Bölge, Karadeniz kıyısı boyunca çok geniş bir alana yayıldığı için iklimde yerel değişiklikler görülmesi doğaldır. Bölgenin batısı doğusundan daha soğuk geçer; bunun nedeni Balkan yarımadası üstünden gelen soğuk baskınlarına karşı açık olmasıdır. Doğuda ise Kafkas dağları, Doğu Karadeniz bölümüne soğuk baskınlarının girmesini önler. İklimde asıl önemli farklar kıyılar ile iç kesim arasında görülür. Deniz kıyısında mevsimlik sıcaklık farkları azalıp yağışlar artarken, iç kesimlerde yükseltinin artmasıyla karasal iklimin etkisi hissedilmeye başlar.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Karadeniz Bölgesi'nde bakı etkisi sıcaklık farklarının azalmasını sağlamıştır.
B) Karadeniz Bölgesi'nde yer şekilleri iklim üzerinde etkilidir.
C) Karadeniz Bölgesi'nin özel konumu, iklimi üzerinde etkilidir.
D) Karadeniz Bölgesi'nde deniz etkisi nedeniyle iklim farklılıkları oluşmuştur.

76. Aşağıda Türkiye fiziki haritası verilmiştir.

Buna göre Türkiye fiziki haritası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Ülkemizin batısında tarıma elverişli alçak ve ovalık yerler fazladır.
B) Anadolu'nun iç kısımlarında yükseltiyle birlikte geniş plato alanları da görülür.
C) Kuzey ve güney kıyılarına paralel uzanan dağlar, koy ve körfezlerin artmasını sağlamıştır.
D) Karadeniz ve Akdeniz boyunca uzanan sıradağlar, doğuda birleşerek yükseltinin artmasını sağlamıştır.

77.

Ben Karadeniz'in hemen kenarında yeralan Espiye ilçesinde yaşıyorum. Ailem geçimini hayvancılıktan sağlar. Bulunduğumuz yerde yaz mevsiminde sıcaklıkla birlikte nem oranının artması, hayvanlarımızın olumsuz etkilenmesine neden olur. Bu nedenle yaz sıcakları bastırmadan ilkbaharla birlikte iç kesimlerdeki yaylalara çıkarız. Yaylalar sahile göre çok serindir. Hatta yaz akşamlarında soba yakacak kadar üşüdüğümüz soğuklar da olur. Ayrıca hayvanlarımızın otlayacağı geniş çayırlar vardır. Böylece kendimizi, özellikle de hayvanlarımızı yazın nemli, boğucu havasından korumuş oluruz.

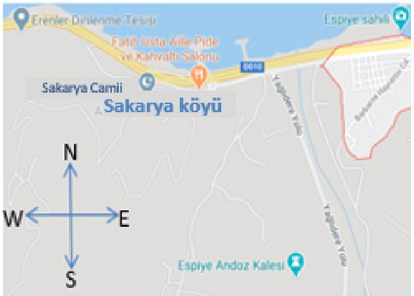
Buna göre sahil ile yayla arasındaki <u>sıcaklık farkının</u> nedeni aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Sahildeki merkezin Ekvator'a, yaylaların kutuplara yakın olması.
B) Sahildeki merkezi ile yayla arasında yükselti farkı olması
C) Sahildeki merkez ile yayla arasında bakı farkı olması.
D) Sahildeki merkez ile yaylanın aynı enlem üzerinde olması.

78.

I. Harita

II. Harita

Seza, ödevi için yaptığı araştırmada Giresun Espiye ilçesindeki tarihi eserlerden, M.Ö. 1300'lü yıllarda yapıldığı düşünülen Andoz Kalesi'nin vadiye hâkim sivri bir tepenin üzerinde bulunduğunu, denize, vadiye, içeri doğru ve Trabzon ile Giresun tarafına hâkim olması dolayısıyla oldukça önemli bir yere sahip olduğunu öğrenmişti. Kalenin bulunduğu yeri ödevinde görsel olarak da göstermek isteyen Seza, iki görsel oluşturdu. İnternette yaptığı araştırmayla ilk olarak Espiye'nin yerini belirledi (I. Harita). Görüntüyü yakınlaştırarak kalenin bulunduğu yeri gösteren haritaya ulaştı (II. Harita). Buna göre Kale'nin Espiye ilçesinin güney batısında hemen girişinde, Sakarya köyü sınırlarında, Yağlıdere yolunun hemen kenarında yer aldığını ödevinin rapor kısmına yazdı. Görselleri de ödevine ekledi.

Metin ve görsellerden yararlanarak aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>bulunamaz</u>?

A) Ayrıntısı fazla olan harita hangisidir?
B) Ölçeği daha küçük olan harita hangisidir?
C) Andoz Kalesi'nin matematik konumu nedir?
D) Andoz Kalesi'nin özel konumu nedir?

79. Aşağıda Türkiye'deki illerin matematik konumunu gösteren harita verilmiştir.

Serra, Arama Kurtarma Derneğinde (AKUT) gönüllü olarak çalışmaktaydı. 41° paraleli ile 29° meridyeninde yer alan şehirde yaşarken, acil koduyla görev emri almıştı. Görev emrinde şiddetli bir depremin yaşandığı yere hava yoluyla en kısa zamanda ulaşmaları gerektiği belirtilmişti. Ancak depremin olduğu ilde havaalanı uçuş trafiğine kapatılmıştı. Bu nedenle en yakın ve güvenli olan havaalanının bulunduğu 38°paraleli ile 40° meridyenindeki şehre gitti. Buradan karayolu ile 39° paraleli ile 40° meridyeninde yer alan depremin olduğu merkeze ulaşabildi.

Buna göre Serra'nın bulunduğu şehirleri haritadan yaralanarak sırasıyla bulduğumuzda aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

A) Bursa - Sivas - Erzincan
B) İstanbul - Diyarbakır - Elazığ
C) İzmit - Batman - Malatya
D) Denizli -Trabzon - Bingöl

80. Aşağıda Karadeniz ikliminin özellikleri ile bazı tarım ürünlerinin yetişme koşulları birlikte verilmiştir.

<table>
<tr><td colspan="2">Karadeniz İklimi
*Her mevsim yağışlıdır.
*Maksimum yağış sonbaharda, minimum yağış ilkbaharda düşer.
*Yıllık yağış miktarı 1000– 2500 mm arasındadır.
*Yıllık ortalama sıcaklık 13-15 °C’dir.
*Kar yağışlı günlerin ortalaması 18 gündür.</td></tr>
<tr><td></td><td>Deniz seviyesinden 2400 metreye kadar olan yüksekliklerde yıllık 1000-1250mm’ye kadar yağış alan yerlerde ve 10-30 °C sıcaklıkları arasında yetişir.</td></tr>
<tr><td></td><td>Kurak bölgeleri sever. Elde edilen ürünün zarar görmemesi için yetiştirilen bölgenin yağış almaması gerekir. Aynı zamanda pamuk sıcak bölgeleri seven pamuk, sulama döneminde bol suya ihtiyaç duyar.</td></tr>
<tr><td></td><td>Kışın sıcaklığın -8°C, -10°C’den aşağı düşmediği, yazın sıcaklığın 36°C, 37°C’yi geçmediği, yıllık yağış miktarının 750 mm’nin üzerinde olduğu ve yağışın aylara dengeli dağıldığı yerlerde yetişir.</td></tr>
<tr><td></td><td>Orta kuşakta yarı kurak iklimin en önemli tarım ürünlerindendir. İlkbahar döneminde filizlenmek ve büyümek için yağış, yaz döneminde olgunlaşmak için kurak ve sıcak bir dönem ister.</td></tr>
<tr><td></td><td>Yaz mevsiminin yağışlı geçtiği yerlerde yetiştirilir.</td></tr>
</table>

Yukarıda verilen tarım ürünlerinden hangilerinin yetişme koşullarının Karadeniz iklimine uygun olmadığı söylenebilir?

A) Çay-mısır B) Fındık-pamuk C) Pamuk- buğday D) Mısır-buğday

CEVAP ANAHTARI

1.

A SÜTUNU		
(i)	1	Başlangıç meridyeninin her iki tarafında bulunan yarım kürelerdir.
(a)	2	Dünyayı ortadan iki eşit parçaya böldüğü varsayılan, kutup noktalarından eşit uzaklıktaki çemberdir.
(g)	3	Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe dünyanın şeklinden dolayı paralel dairelerinin boyla-rının kısaldığı ve nokta hâlini aldığı yerdir.
(ı)	4	Bir kutup noktasından başlayıp diğer kutup noktasında birleşen dikey yönde çizilen yarım çemberlerdir.
(f)	5	Yeryüzünün ya da bir parçasının, kuşbakışı görünüşüyle belli bir orana göre küçültülüp bir düzlem üzerine geçirilmesidir.
(b)	6	İngiltere'nin başkenti Londra yakınlarındaki gözlemevidir ve 0° ile gösterilir.
(e)	7	Haritalarda kullanılan küçültme oranıdır.
(d)	8	Ekvator çizgisi tarafından bölünen iki eşit yarım kürelerdir.
(h)	9	Ekvator'a birer derece aralıklarla yatay yönde çizilen çemberlerdir.
(k)	10	Ülkelerin dünya üzerinde bulunduğu yerdir.

CEVAP ANAHTARI

2.

☺	BİLGİLER			☹
☺	1	Giresun ili, Ekvator'un kuzeyindedir.	1	
	2	Giresun ili, Türkiye'nin güneyindedir.	2	☹
☺	3	Giresun il merkezi, Karadeniz'in güney kıyısındadır.	3	
	4	Giresun ili, Ordu ilinin batısındadır.	4	☹
☺	5	Giresun ilinin en kuzeyi ile en güneyi arası kuş uçuşu mesafe yaklaşık 111 km'dir.	5	
☺	6	Piraziz ilçe merkezi ile Görele ilçe merkezi arasında yaklaşık 4 dakikalık zaman farkı vardır.	6	
	7	Giresun il merkezi başlangıç meridyeninin batısındadır.	7	☹
	8	Giresun il merkezinin Ekvator'a olan uzaklığı, Kuzey Kutup Noktası'na olan uzaklığından daha fazladır.	8	☹
☺	9	Giresun ilinin en batısından 38° doğu meridyeni geçmektedir.	9	
	10	Giresun ili üzerinden geçen meridyenlerden 39° doğu meridyeni, 38° doğu meridyenininden daha uzundur.	10	☹

3.

1. Tamamı Güney Yarım Küre'de olan bölgeler: E,D
2. Tamamı Kuzey Yarım Küre'de olan bölgeler: A,B
3. Hem Güney Yarım Küre'de hem Kuzey Yarım Küre'de olan bölge: C
4. Başlangıç meridyeninin (Greenwich) hem doğusunda hem de batısında yer alan bölge: E
5. Tamamı Doğu Yarım Küre'de yer alan bölge: B,D
6. Tamamı Batı Yarım Küre'de yer alan bölge: A,C
7. Kuzey Kutup Noktası' na en yakın bölge: A,B
8. Güney Kutup Noktası' na en yakın bölge: D
9. Yüzölçümleri eşit olan bölgeler: B,D
10. Üzerinde güneşin en geç battığı bölge: C
11. Yerel saat farkı en fazla olan bölge: E
12. Kuzey-güney yönünde mesafesi en fazla olan bölge: C

CEVAP ANAHTARI

4.

NOKTALAR	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
MATEMATİK KONUM	20^0 KP 15^0 DM	15^0 KP 30^0 BM	15^0 KP 45^0 DM	10^0 KP 15^0 BM	5^0 KP 0^0	0^0 30^0 DM	5^0 G P 30^0 BM	10^0 GP 15^0 DM	15^0 GP 45^0 BM	20 GP 45^0 DM

5. A ADASI : 0°(Ekvator) – 10° GP ile 10° DM - 20° DM arasında yer alır.
B ÜLKESİ : 10° KP - 20° KP ile 10° BM - 20° DM arasında yer alır.
C ADASI : 10° GP - 20° GP ile 0° (Greenwich) - 20° BM arasında yer alır.
D ÜLKESİ : 10° GP - 20° KP ile 10° BM - 30°BM arasında yer alır.

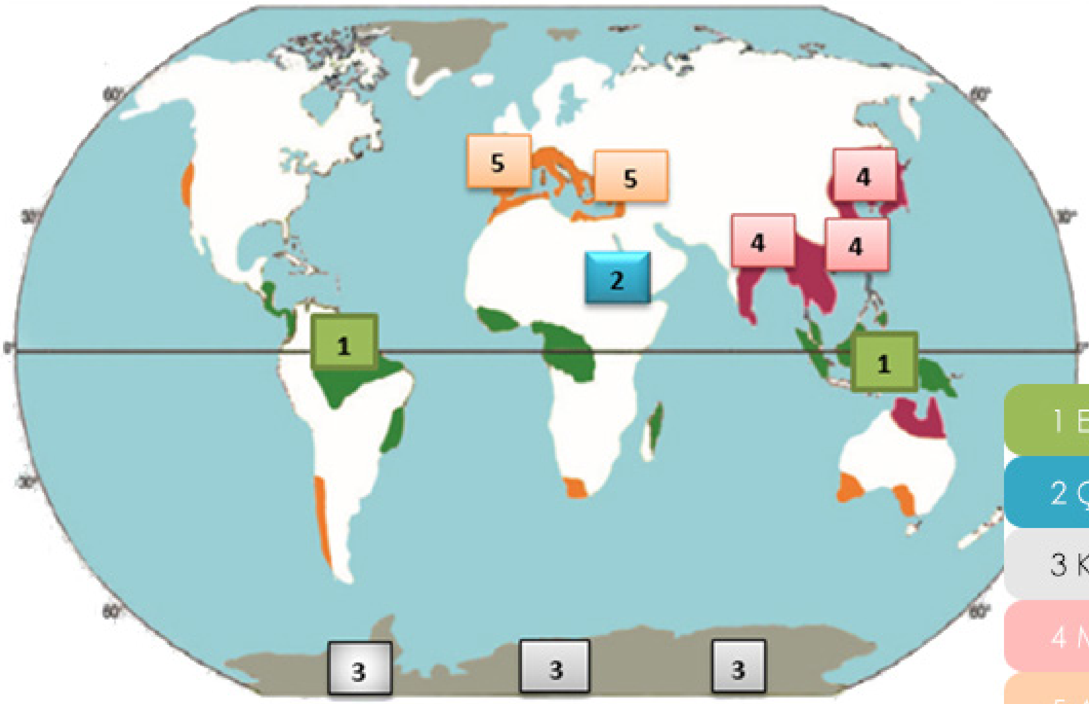
6.

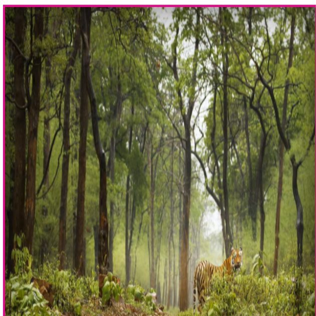
CEVAP ANAHTARI

7.

				
4	2	3	4	5

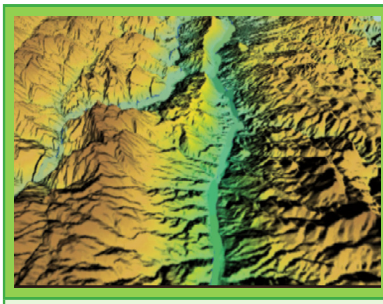
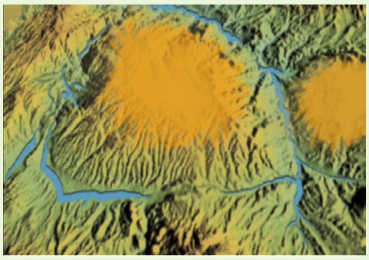
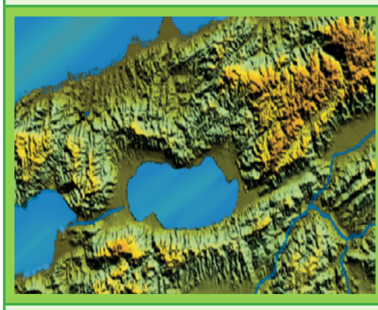
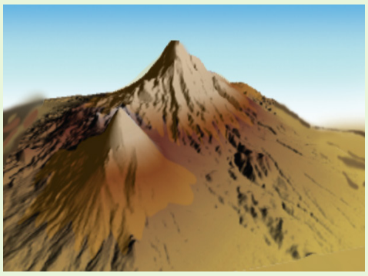
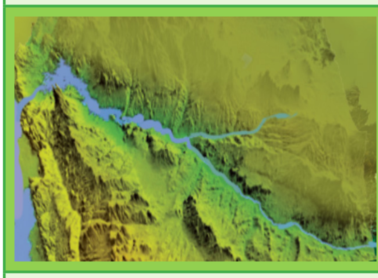
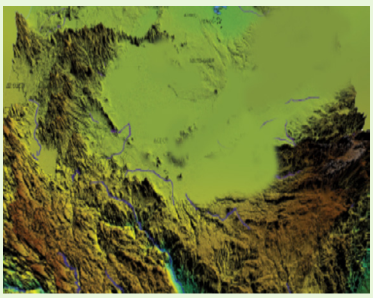

1 Ekvatoral İklim
2 Çöl İklimi
3 Kutup İklim
4 Muson İklimi
5 Akdeniz İklimi

				
1	3	5	4	3

CEVAP ANAHTARI

8.

	1	**C**	Akarsular; belli bir yatak içerisinde sürekli veya zaman zaman akan sulardır.	A
	2	**D**	Ovalar; çevrelerine göre çukurda kalmış, genellikle dar veya geniş düzlüklerdir.	B
	3	**E**	Vadiler; akarsuyun yatağını aşındırarak oluşturduğu yeryüzü şekilleridir.	C
	4	**F**	Platolar; akarsular tarafından derin parçalanmış düzlüklerdir.	D
	5	**A**	Göller; toprakla çevrili derin ve geniş su örtüsüdür.	E
	6	**B**	Dağlar; yer kabuğunun çıkıntılı, yüksek, eğimli yamaçlarıyla çevresine hâkim ve oldukça geniş bir alana yayılan bölümdür.	F

CEVAP ANAHTARI

9.

MATEMATİK KONUM	ÖZELLİKLER	ÖZEL KONUM
1-	Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı yerdedir.	1- **X**
2- **X**	26°- 45° Doğu meridyenleri arasında yer alır.	2-
3-	İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazları ile kıtaların birbirine bağlandığı önemli geçiş yolları üzerindedir.	3- **X**
4- **X**	Kuzeyi ile güneyi arsında 6 paralel bulunur.	4-
5-	Dağların doğu-batı yönünde uzanması ulaşımın da doğu-batı yönünde gelişmesine sebep olmuştur.	5- **X**
6- **X**	Kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürürken güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırır.	6-
7-	Batıdan doğuya doğru yükseltisinin artmasından dolayı doğuya doğru sıcaklıklar azalır.	7- **X**
8- **X**	Ülkemizin güneyi, konumuna bağlı olarak Ekvator'a daha yakındır.	8-
9-	Petrol ve doğal gaz boru hatlarının geçiş noktasını oluşturan bir yerde yer alır.	9- **X**
10- **X**	Orta kuşakta yer almasından dolayı ülkemizde dört mevsim belirgin şekilde yaşanır.	10-
11-	Coğrafi konumu itibariyle, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir ülkedir.	11- **X**
12-	Yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından zengin olan ülkemiz aynı zamanda petrol zengini ülkelere yakın bir yerde yer alır.	12- **X**
13-	Üç tarafı denizlerle çevrilidir.	13-**X**

CEVAP ANAHTARI

10.

11.

	Haritadan Elde Edilen İfadeler	✔	X
1	Sinop ve Mersin'in yerel saatleri aynıdır.	✔	
2	Konya'nın yerel saati Sinop ve Mersin'den ileridir.		X
3	Sinop ve Mersin'in başlangıç meridyenine uzaklıkları eşittir.	✔	
4	Sinop Ekvator'a en uzak olan şehirdir.	✔	
5	Sinop Kuzey Yarım Küre'dedir.	✔	
6	Mersin Güney Yarım Küre'dedir..		X
7	Konya ve Mersin arası kuş uçuşu mesafe 111 km'dir.	✔	
8	Sinop ve Mersin Konya'ya göre başlangıç meridyenine daha yakındırlar.		X
9	Mersin Güney Kutup Noktası'na en uzak olan şehirdir.		X
10	Konya ve Diyarbakır'ın Ekvator'a uzaklıkları aynıdır.	✔	

CEVAP ANAHTARI

12.

HANGİ İKLİM?

Kutup İklimi	Çöl İklimi	Ekvatoral İklim	Muson İklimi
1	2	3	4

- Gece(– 4 °C) gündüz (50°C) arasındaki sıcaklık farkı fazladır. Yıllık yağış miktarı 100 mm'nin altındadır. Bu nedenle tarım yapılamaz. — **2**
- Su taşımacılığı ve balıkçılık önemli faaliyettir. Su dolu tarlalarda pirinç tarımı yapılır. — **4**
- Yıllık yağış miktarı 200 mm'nin altındadır. Toprak sürekli kar ve buzla kaplıdır. Çok soğuktur, kalın giyinilir. Yaşam koşulları ağırdır. Bu nedenle nüfus çok azdır. — **1**
- Güney Yarım Küre'de Antarktika Kıtası'nda etkilidir. Kuzey Yarım Küre'de Kanada'nın kuzeyi, Alaska, Grönland ve Sibirya'nın doğusunda etkilidir. Eskimo adı verilen yerli halk, İgloo denilen buz evlerde yaşarlar. — **1**
- Kuzey Afrika, Avustralya ve Arabistan'ın bazı bölgelerinde etkilidir. — **2**
- Bitki örtüsü olarak çalılar ve kaktüsler vardır. — **2**
- Özellikle Asya kıtasının güneydoğusunda yer alan bölgede görülür. Pakistan, Hindistan, Çin gibi ülkelerde etkilidir. — **4**
- Temel geçim kaynağı avcılıktır. Ulaşımda köpeklerin çektiği kızaklar kullanılır. — **1**
- Ulaşım ve taşıma develerle sağlanır. İnsanlar ince açık renkli giysiler giyerler. İçerisinde bitki ve su bulunduran küçük vahalar vardır. — **2**
- Mayıs ve Ekim ayları arasında yazın çok yağış alır. Kışın kurak geçen bir bölgedir. Yağışlar sel felaketine neden olur. — **4**
- Amazon ve Kongo Havzası, Malezya, Endenozya'da etkili olur. Ekvatorun 10 °C kuzeyi ile 10 °C güneyinde görülür. — **3**
- Özellikle Brezilya'da yağmur ormanları vardır. Muz, kakao, kahve, avokado gibi ürünler yetiştirilir. İnsan eli değmemiş alanlar mevcuttur. — **3**
- Sıcaklık yıl boyu 20 °C'nin üzerindedir. Nem oranı fazla, günlük ve yıllık sıcaklık farkı azdır. — **3**

CEVAP ANAHTARI

13.

	KITALAR		OKYANUSLAR
1	Kuzey Amerika	A	Büyük Okyanus (Pasifik Okyanusu)
2	Güney Amerika	B	Atlas Okyanusu (Atlantik Okyanusu)
3	Afrika	C	Hint Okyanusu
4	Avrupa		
5	Asya		
6	Avusturalya (Okyanusya)		
7	Antarktika		

14.

PARALELLER VE ÖZEL İSİMLERİ					
	PARALELLER	EŞLEŞTİRME Rakam ve harfleri kullan			ÖZEL İSİMLERİ
1	66° 33' kuzey paraleli	1	H	A	Güney Kutup Noktası
2	90° kuzey paraleli	2	I	B	Boylam
3	23° 27' kuzey paraleli	3	D	C	Oğlak Dönencesi
4	90° güney paraleli	4	A	D	Yengeç Dönencesi
5	66° 33' güney paraleli	5	F	E	Ekvator
6	0° paraleli	6	E	F	Güney Kutup Dairesi
7	23° 27' güney paraleli	7	C	G	Boylam
				H	Kuzey Kutup Dairesi
				I	Kuzey Kutup Noktası

CEVAP ANAHTARI

15.

1
Çok nüfuslu bir yerdir. Sanayi, ticaret, turizm ve ulaşım bakımından ülkemizin merkezi konumundadır. Karadeniz iklimi ve Akdeniz ikliminin geçiş etkisindedir. Yer şekilleri açısından da yerleşmeye elverişlidir.

8
Sık nüfuslu bir yerdir. Çok önemli bir turizm merkezidir. Akdeniz iklimi ve yer şekillerine bağlı olarak turizm, tarım gelişmiştir.

6
Sık nüfuslu bir yerdir. Yükseltisi fazla olmayan plato sahaları üzerindedir. Karasal iklimin etkisinde olmasına rağmen ülke merkezi olduğu için nüfuslanmıştır.

2
Seyrek nüfuslu bir yerdir. Ayrıca yükseltisi fazla olduğu için sert karasal iklimin etkisindedir. Tarım ve ulaşım faaliyetleri bu olumsuz koşullardan etkilenmektedir.

4
Seyrek nüfuslu bir yerdir. Karadeniz bölgesinde olmasına rağmen kıyıya paralel uzanan dağların iç kesimlerinde yer alması nedeni ile daha çok karasal iklimin etkisindedir. Yükseltisi fazladır, fazla göç verir.

3
Sık nüfuslu bir yerdir. Verimli toprakları olması ve Akdeniz ikliminin etkisi önemli bir tarım alanı haline gelmesini sağlamıştır.

5
Sık nüfuslu bir yerdir. Karadeniz'e dökülen akarsuların oluşturduğu alüvyon ovalar üzerinde kurulmuştur. Kurulduğu yerde dağların yükseltisi azalmıştır. İklimin ılıman olması tarım faaliyetlerini ve yerleşmeyi olumlu etkilemiştir.

7
Sık nüfuslu bir yerdir. Sanayi, ulaşım, ticaret ve turizm gelişmiştir. Limanı sayesinde dış ticaretimizde önemli bir yer tutar. Akdeniz iklimi ve yeryüzü şekilleri yerleşmeyi olumlu etkilemiştir.

CEVAP ANAHTARI

16.

	1												
1	K	U	T	U	P	N	O	K	T	A	S	I	
	U		2										
	T	2	M	A	T	E	M	A	T	İ	K		
	U		E										
3	P	A	R	A	L	E	L	4					
	D		İ					D					
	A		D				4	Ö	Z	E	L		
	İ		Y					N					
	R		E	5	G	R	E	E	N	W	İ	C	H
	E		N		3			N					
	S				B			C					
	İ				O			E					
					Y			L					
					L		6	E	N	L	E	M	
	7	E	K	V	A	T	O	R					
					M								

17.

1		**1** b	a	Nükleer enerji
2		**2** a	b	Rüzgâr
3		**3** e	c	Su
4		**4** c	d	Isı (katı yakıt)
5		**5** d	e	Isı (Güneş)

CEVAP ANAHTARI

18.

1- Sanayi nüfusun dağılışında etkili olan ………..……..faktörler arasında yer alır.

doğal	beşeri	sosyal

2-……………….. Dünya'da en çok Türkiye'de bulunmaktadır.

Bor	Petrol	Doğal gaz

3-Türkiye'de ……….......... Karadeniz'in doğu kıyılarında yetiştirilir.

muz	çay	pamuk

4-Belirli bir zamanda sınırları kesinleşmiş bir alanda yaşayan insan sayısına……………………denir.

nüfus sayımı	nüfus	nüfus yoğunluğu

5-Hayvanların ürünlerinden, gücünden yararlanılması şeklindeki ekonomik faaliyete……………..denir.

tarım	ticaret	hayvancılık

6-Akdeniz ve Ege kıyılarımızda iklimin elverişli olması seracılık ve …………………turizminin gelişmesini sağlamıştır.

kış	yaz	gezi

7-Alüminyum yapımında kullanılan……………..madeni, Antalya ve Konya çevresinde yoğun olarak çıkartılmaktadır.

bakır	krom	boksit

8-………………..işlenmemiş ya da yarı işlenmemiş maddelerin işlenerek kullanılabilir madde hâline getirilmesidir.

Ticaret	Tarım	Sanayi

9- Ülkemizde taşkömürü sadece……………….ve çevresinde çıkartılır.

Zonguldak	Batman	Balıkesir

10-Kilometre kareye düşen insan sayısına……………..denir.

nüfus yoğunluğu	nüfus	nüfus sayımı

11-…………..elektrik ve elektronik alanında, süs eşya yapımında kullanılmaktadır.

Demir	Bakır	Krom

12- Ülkemizde petrolün tamamına yakını...................... Bölgesi'nden çıkartılır.

Doğu Anadolu	Güneydoğu Anadolu	İç Anadolu

13- Türkiye›de doğal koşullar göz önüne alındığında hidroelektrik potansiyelin en fazla olduğu bölge................ Bölgesidir.

Karadeniz	Doğu Anadolu	Akdeniz

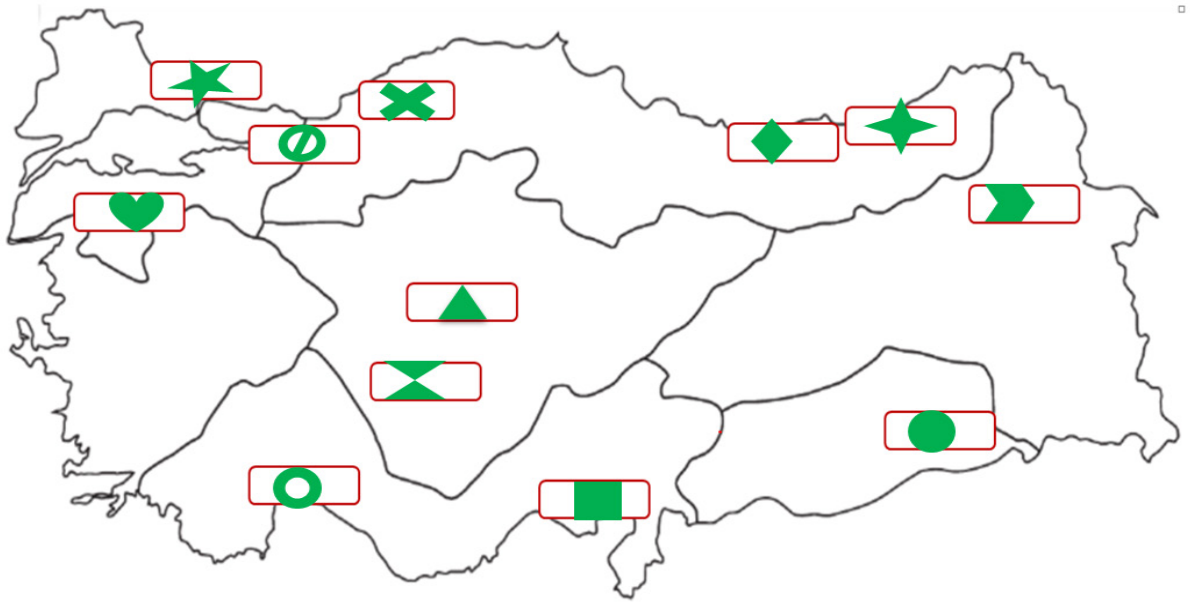
14- Divriği (Sivas), Hekimhan (Malatya), çevresinde ....madeni çıkartılır.

demir	linyit	Taş kömürü

15- ………………………en çok buğday yetiştirilen coğrafî bölgemizdir.

İç Anadolu Bölgesi	Marmara Bölgesi	Ege Bölgesi

19.

20.

Kullanım Alanları	Demir	Boksit	Krom	Petrol	Bakır	Bor	Linyit	Doğal gaz	Taş kömürü
	Madenler								
Roket - jet yakıtı, deterjan ve seramik üretimi						X			
Döküm işleri, inşaat, otomotiv ve çelik sanayi	X								
Ev ve mutfak eşyası, elektrik, elektronik sanayi, silah, madeni para üretimi					X				
Çeliğin sertleştirilmesi, paslanmaz çelik, otomobil parçaları üretimi			X						
Demir - çelik ve kimya endüstrisinde hammadde kaynağı, ısınma									X
Termik santrallerin enerji kaynağı olarak elektrik üretimi, ısınma, aydınlatma							X		
Benzin, mazot, gaz yağı, plastik, asfalt üretimi				X					
Ev, okullarda ısınma, elektrik enerjisi üretimi								X	
Alüminyum üretimi, elektrik - elektronik sanayi, uçak- otomativ sanayi, inşaat sektörü, ev - eşya yapımı		X							

CEVAP ANAHTARI

21. C
22. D
23. C
24. C
25. B
26. C
27. B
28. B
29. B
30. C
31. C
32. D
33. C
34. A
35. B
36. B
37. C
38. B
39. B
40. D
41. B
42. A
43. C
44. B
45. C
46. C
47. C
48. A
49. C
50. A
51. D
52. C
53. B
54. C
55. B
56. C
57. D
58. C
59. B
60. B
61. B
62. C
63. B
64. C
65. C
66. B
67. B
68. C
69. B
70. C
71. B
72. A
73. C
74. D
75. A
76. C
77. B
78. C
79. B
80. C

meb.gov.tr